

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

7 JUNI 1991

ONTWERP VAN DECREET betreffende het algemeen welzijnswerk

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp van decreet betreffende het Algemeen Welzijnswerk, dat wij de eer hebben U ter bespreking voor te leggen, streeft voornamelijk een drievoudig doel na :

1° De profilering van het Algemeen Welzijnswerk binnen de globale welzijnssector.

2° De structurering van het Algemeen Welzijnswerk tot een coherent en gedifferentieerd netwerk van optimaal gespreide en toegankelijke voorzieningen.

3° De harmonisering van het reglementair kader voor alle erkende voorzieningen binnen het Algemeen Welzijnswerk.

1. Profilering van het Algemeen Welzijnswerk

1.1. De juridische situering van het Algemeen Welzijnswerk

Luidens artikel 59bis, § 2bis van de Grondwet regelen de Gemeenschapsraden, ieder wat hem betreft, bij decreet de persoonsgebonden aangelegenheden. De bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, stelt in artikel 5, § 1 deze persoonsgebonden aangelegenheden vast.

Voorliggend ontwerp van decreet betreffende het Algemeen Welzijnswerk beoogt uitvoering te geven aan de bepalingen van artikel 5, § 1, II, 2° en 7° van de bijzonder wet van 8 augustus 1980, met name :

— Art. 5, § 1, II, 2 : Het beleid inzake maatschappelijk welzijn met uitzondering van :

a) de regels tot inrichting van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ;

b) de vaststelling van het minimumbedrag, de toekenningsvoorwaarden en de financiering van het wettelijk gewaarborgd inkomen overeenkomstig de wetgeving tot instelling van het recht op een bestaansminimum.

— Art. 5, § 1, II, 7 : De sociale hulpverlening aan gedefinieerden met het oog op hun sociale reïntegratie.

Uit de bepalingen van artikel 5, § 1, II, 2° vloeit voort dat de regels tot inrichting van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn buiten het toepassingsgebied vallen van dit ontwerp van decreet.

Door de beperking tot artikel 5, § 1, II, 2° en 7° wordt het Algemeen Welzijnswerk ook afgebakend ten aanzien van het gezinsbeleid, het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen, het beleid inzake mindervaliden, het bejaardenbeleid en de jeugdbescherming.

1.2. De huidige uitbouw van het Algemeen Welzijnswerk

Het Algemeen Welzijnswerk is geen nieuwe sector binnen het welzijnswerk. Het is een relatief nieuw begrip om zowel het bestaande ambulante als residentiële welzijnswerk te benoemen.

Het ambulant welzijnswerk omvat een veelheid van centra en diensten die momenteel gereguleerd zijn door verschillende besluiten van de Vlaamse Executieve en door een Koninklijk Besluit. Concreet gaat het om volgende werksoorten :

- a) Centra voor Maatschappelijk Werk (BVE 28/7/1983) ;
- b) Centra voor Levens- en Gezinsvragen (BVE 11/9/1985) ;
- c) Centra voor Tele-Onthaal (KB 20/7/1973) ;
- d) Diensten voor Forensisch Welzijnswerk (BVE 24/7/1985) ;
- e) Jongerenadviescentra (BVE 12/12/1990).

Het residentieel welzijnswerk omvat eveneens meerdere typen van centra en diensten met een eigen reglementering :

- f) Centra voor Residentieel Welzijnswerk (BVE 4/4/1990) ;
- g) Diensten voor Begeleid Zelfstandig Wonen voor Jong-Volwassenen (BVE 4/4/1990) ;
- h) Opvangcentra voor Jongeren — gesubsidieerd op basis van criteria bepaald via omzendbrief.

1.3. Inhoudelijke Profilerings van het Algemeen Welzijnswerk

De term Algemeen Welzijnswerk verwijst naar de algemene doelstelling van deze welzijnssector, met name het bieden van een antwoord op de maatschappelijke problemen waarmee in principe alle burgers kunnen geconfronteerd worden.

Het Algemeen Welzijnswerk onderscheidt zich daarmee van het Categorieel Welzijnswerk dat zich uitsluitend richt

op de problematiek eigen aan bepaalde specifieke bevolkingsgroepen zoals bv. mindervaliden, minderjarigen of migranten.

Het doelpubliek voor het Algemeen Welzijnswerk is bijgevolg in principe de gehele bevolking. Iedereen kan er beroep op doen voor een ruim gamma maatschappelijke problemen. Het Algemeen Welzijnswerk situeert zich daarom dicht bij de bevolking, op de eerste lijn, en is gemakkelijk toegankelijk.

Het staat in voor het onthaal van alle hulpvragers, ontleedt met hen de vraagstelling en biedt minstens een begin van oplossing aan. Naargelang de aangemelde problematiek zal het Algemeen Welzijnswerk zelf een oplossing realiseren ofwel actief bemiddelen bij en doorwijzen naar een meer gespecialiseerde voorziening.

Hoewel het Algemeen Welzijnswerk hulpverlening biedt aan alle personen die het moeilijk hebben omwille van algemene maatschappelijke en psyche-sociale factoren, richt deze sector zich ook specifiek naar een aantal risicogroepen binnen de bevolking. Voorbeelden daarvan zijn de bestaansonzekereren, de personen geconfronteerd met invaliderende levensomstandigheden, de jongeren en jong-volwassenen in probleemsituaties, de personen met relationele problemen, de gevangenen, de thuislozen enz..

Zowel ten aanzien van de modale burger als ten aanzien van dergelijke bijzondere risicogroepen beoogt het Algemeen Welzijnswerk te waken over de meest fundamentele welzijnsbehoeften, nl. de materiële bestaansvoorwaarden, de relationele en sociale leefomgeving en de maatschappelijke integratie en participatie.

De maatschappelijke en psyche-sociale problemen waarmee heel wat doorsnee burgers geconfronteerd worden, staan in dit ontwerp van decreet centraal. Door alle voorzieningen die zich op deze problematiek richten in één decreet te vatten, wordt enerzijds benadrukt dat de samenleving deze problemen ernstig wil aanpakken en worden anderzijds de krachten gebundeld die de samenleving daartoe mobiliseert.

Daarmee wordt een duidelijke profilering uitgetekend van het Algemeen Welzijnswerk zowel inzake zijn opdrachten, zijn doelgroepen als zijn organisatievormen.

2. Structurering van het Algemeen Welzijnswerk

Zoals reeds vermeld omvat het Algemeen Welzijnswerk een veelheid van centra en diensten. Er leeft bovendien een tendens om steeds nieuwe diensten in het leven te roepen die zich op een beperkte problematiek richten. Deze specialisatietendens kan leiden tot een verregaande versnippering in een eindeloze reeks van aparte hulpverleningscircuits waarin de gewone burger verdwaalt.

Bovendien stelt zich het probleem van de overlapping tussen sommige centra. Voor bepaalde problemen kan men overal terecht, voor andere problemen vindt men nergens gehoor.

Tenslotte dient gesteld dat de samenwerking tussen deze verschillende initiatieven onderling en met andere sociale voorzieningen of hulpverleningsorganismen al te beperkt is. Deze opmerkingen ten aanzien van het huidige Algemeen Welzijnswerk worden door deze sector zelf ten volle onderkend. Ze werden ook door gezaghebbende instanties zoals de SERV (Serv-rapport 16/12/1987 p.24) en de Koning Boudewijnstichting (rapport 1 inzake armoedebestrijding 15/09/1988 p.9 e.v.) reeds uitdrukkelijk verwoord. Het is dan ook

de bedoeling van voorliggend ontwerp van decreet een solide basisstructuur te bieden aan het Algemeen Welzijnswerk. De algemene opdrachten worden bepaald, de hulpverleningsmodellen worden vastgelegd (ambulant en residentieel), de erkenningscategorieën worden omschreven en gelimiteerd. Er wordt een taakverdeling uitgetekend, de samenwerking wordt benadrukt en er wordt ruimte gecreëerd voor nieuwe initiatieven die binnen deze basisstructuur kunnen ingepast worden.

Tenslotte worden ook de mogelijkheden geschapen om de toegankelijkheid en de beschikbaarheid, onder meer via een programmatie, te optimaliseren.

Deze maatregelen moeten ertoe leiden het Algemeen Welzijnswerk tot een coherenter geheel uit te bouwen dat voor elke burger doorzichtig is en waarbinnen hij de vrije keuze heeft om beroep te doen op de voorziening die zowel inhoudelijk als ideologisch het meest adequate antwoord op zijn problematiek kan geven.

3. Harmonisering van het Algemeen Welzijnswerk

Heel wat knelpunten binnen het huidige Algemeen Welzijnswerk hebben te maken met de grote verscheidenheid inzake de reglementering van de diverse typen van voorzieningen. Deze ongelijkheid heeft betrekking op velerlei facetten, zoals : de erkenningsvoorwaarden en -procedure, het minimaal vereiste personeelseffectief, de kwalificatievereisten van het personeel, de anciënniteitsregels, de weddebarema's, het niveau van de personeelstoelagen, het al dan niet toekennen van werkingstoelagen, de toezichtsmodaliteiten, enz.. .

Al deze factoren belemmeren vaak de samenwerking tussen de onderscheiden types van centra en de mobiliteit van het personeel wordt erdoor verhinderd.

In dit ontwerp van decreet worden voor alle centra binnen het Algemeen Welzijnswerk dezelfde algemene erkennings- en subsidiëringsmodaliteiten voorzien. Door deze grote vereenvoudiging zal ook minder tijd en energie verloren gaan in administratieve en financiële besommeringen. Het opent bovendien nieuwe perspectieven inzake coherentie en overleg tussen de verschillende centra.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel bevat de definities die aan bod komen in dit decreet. Centraal staat de definitie van het Algemeen Welzijnswerk. Om deze definitie ten volle te kunnen inschatten, is het noodzakelijk voorafgaandelijk de begrippen Welzijn en Welzijnzorg of Welzijnswerk nader toe te lichten.

Welzijn en welzijnsbeleid

Welzijn in de ruimste betekenis van het woord duidt op een kwaliteit van het menselijk bestaan. Het is bekend dat het menselijk bestaan gekenmerkt wordt door lichamelijke,

psychische, relationele, maatschappelijke en existentiële componenten. Elk van deze bestaansdimensies wordt gekenmerkt door specifieke mogelijkheden en behoeften waarvan de realisatie en de bevrediging telkens aanleiding geven tot een specifieke welzijnservaring. Zo kan men onderscheid maken tussen het lichamelijke, het psychische, het relationeel, het maatschappelijke en het existentiële welzijn.

Hoewel al deze componenten kunnen onderscheiden worden, kunnen ze echter niet van elkaar gescheiden worden. Door hun ondeelbare samenhang doordringen en beïnvloeden ze elkaar wederzijds. Bijgevolg kan er slechts sprake zijn van „welzijn” wanneer tussen alle componenten van het menselijk bestaan een evenwicht ontstaat dat door de betrokken persoon als bevredigend wordt ervaren. In die zin kan gesteld worden dat welzijn als concrete menselijke ervaring een integrale ervaring is.

Deze ervaring is ook steeds persoons- en situatiegebonden. Zowel de fysieke en psychische mogelijkheden en behoeften van mensen verschillen als de sociale context waarop men aangewezen is. De mens is fundamenteel op de anderen en de samenleving aangewezen om zijn behoeften te kunnen voldoen en om zijn persoonlijke bestaansmogelijkheden te kunnen realiseren. Deze relationele bestaansconditie verklaart de enorme impact van de relationele en maatschappelijke welzijnsbehoeften op de integrale welzijnservaring. Het belang van de sociale context wordt bovendien nog versterkt door de overtuiging die binnen onze samenleving wordt gehuldigd dat alle burgers gelijke rechten en plichten hebben en op een actieve wijze moeten kunnen participeren aan het hele maatschappelijke leven.

Deze maatschappijvisie heeft als consequentie dat aan alle burgers de mogelijkheid moet geboden worden om op een volwaardige manier deel te hebben en deel te nemen aan het hele maatschappelijke leven. Dit betekent dat iedere burger de kans moet krijgen om op een volwaardige manier tot zijn recht te komen binnen de diverse sociale milieus waarin hij leeft : zijn woonmilieu, zijn werkmilieu, zijn schoolmilieu, zijn leefmilieu, enz.. . . Dit betekent ook dat elke beleidsbeslissing erop gericht moet zijn de burgers op een actieve wijze te laten participeren aan de samenleving en dus gericht moet zijn op hun welzijn. Het welzijnsbeleid kan daarom niet herleid worden tot een aparte zorgstructuur maar moet het hele maatschappelijke leven doordringen, en dus ook elk beleidsdomein.

Welzijnszorg of welzijnswerk

Hoezeer de samenleving ook georganiseerd wordt in functie van haar uiteindelijk doel, nl. het welzijn van haar burgers, toch zijn er heel wat mensen wie het aan welzijnskansen ontbreekt. De oorzaken daarvan kunnen te maken hebben met individuele factoren zoals persoonlijkheidsstructuur, sociale vaardigheden, fysieke, mentale of relationele handicaps, enz.. . . De oorzaken kunnen ook te maken hebben met de diverse sociale milieus of maatschappelijke structuren die onvoldoende integratie- en participatiekansen inhouden : gezin, school, werk, huisvesting, en andere.

Ten aanzien van deze mensen dienen bijzondere initiatieven inzake welzijnsbeleid te worden gecreëerd ten einde ondersteunend, vervangend of remediërend tussen te komen wanneer de normale welzijnskansen ontbreken.

De welzijnszorg (ook het welzijnswerk genoemd) bevat al deze bijzonder vormen van zorg voor welzijn. Voorbeelden daarvan zijn de gehandicaptenzorg, de bejaardenzorg, de

bijzondere Jeugdbijstand, enz.. . Naargelang de behoeften van de betrokken doelgroepen kunnen ondersteunende (bv. gezins- en bejaardenhulp), vervangende (bv. gezinsvervangende tehuizen) of remediërende (bv. therapeutische) hulpverleningsvormen aangeboden worden.

1° Algemeen Welzijnswerk

Zoals reeds vermeld op pagina 2 van deze Memorie van Toelichting heeft het Algemeen Welzijnswerk betrekking op Art. 5, § 1, 2° en 7° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980.

Het Algemeen Welzijnswerk onderscheidt zich van de andere welzijnswerksectoren vooral door zijn gerichtheid op het brede publiek, in principe op de gehele bevolking. In die zin is het een algemene vorm van welzijnswerk in tegenstelling tot meer categoriale welzijnswerksectoren die alleen voor bepaalde bevolkingsgroepen toegankelijk zijn, bv. gehandicapten, bejaarden, minderjarigen en andere.

Een tweede kenmerk van het Algemeen Welzijnswerk is zijn gerichtheid op algemene welzijnsbedreigende factoren die geen gespecialiseerde of ingrijpende tussenkomst vereisen. Dit houdt in dat alleen personen met nog voldoende psyche-sociale mogelijkheden of welzijnskansen binnen het Algemeen Welzijnswerk effectief geholpen kunnen worden. Andere personen dienen verwezen te worden naar meer gespecialiseerde welzijnswerksectoren.

Het algemeen karakter van het Algemeen Welzijnswerk betekent echter geenszins dat daarbinnen geen differentiatie vereist is. De waaier van persoonlijke, relationele, gezins- of maatschappelijke problemen waardoor mensen het moeilijk kunnen hebben in het leven is zo gevarieerd en complex dat het een geëigende deskundigheid vereist om op een efficiënte manier hulp te verlenen en bovendien onmogelijk is om voor alle problemen even deskundig te zijn.

Een differentiatie is derhalve onontbeerlijk. Dit brengt mee dat ook binnen het Algemeen Welzijnswerk verschillende werkmodellen dienen ontwikkeld te worden (ambulant en residentieel). Ook op basis van de te onderscheiden bevolkingsgroepen die een bijzonder risico lopen op verminderde welzijnskansen is een differentiatie binnen het Algemeen Welzijnswerk vereist.

Dit alles doet geen afbreuk aan de samenhang van de verschillende hulpverleningsvormen binnen het Algemeen Welzijnswerk. Hun complementariteit dient evenwel door expliciete samenwerkingsverbanden beklemtoond te worden.

2° Ambulant Welzijnswerk

De term ambulant welzijnswerk verwijst naar de contactvorm tussen hulpvrager en hulpverlener. Het gaat om kortdurende contacten, hoofdzakelijk in de vorm van gesprekken of consultaties. Dit kan telefonisch gebeuren, in een centrum of aan huis. Binnen een ambulante setting worden geen overnachtingsmogelijkheden aangeboden, noch dagactiviteiten.

Ook de intensieve begeleiding en vaardigheidstraining van personen die (nog) niet in staat zijn om zelfstandig te wonen en te leven wordt tot het ambulant welzijnswerk gerekend.

Hierbij worden personen die omwille van een uitgesproken fysieke, mentale of psychiatrische problematiek niet zelfstandig kunnen wonen of leven, evenwel uitgesloten.

3° Residentieel Welzijnswerk

In dit hulpverleningsmodel staat de tijdelijke residentiële opvang centraal. Het doelpubliek zijn de thuislozen. Het

residentieel verblijf dient enerzijds gericht te zijn op het oplossen van een acute dakloosheidsproblematiek, bv. bij mishandelde vrouwen die hun huis uitgevlucht zijn, en anderzijds op de reïntegratie in de samenleving.

Het thuislozenpubliek is zeer gevarieerd. Centraal staat steeds het gebrek aan een „thuis”, met relationele problemen, met persoonlijke ontredde en eenzaamheid. Dit is des te schrijnender wanneer men vaststelt dat 47 % van het thuislozenpubliek jonger is dan 30 jaar. Ook het percentage vrouwen dat, vaak vergezeld van hun kinderen, opgenomen wordt in een onthaaltehuis is ontstellend groot (25 % vrouwen, 15 % kinderen).

Het is duidelijk dat deze jonge mensen niet echt geholpen zijn met alleen maar onderdak en materiële zorgen. De hulpverlening moet gericht zijn op een maximale reïntegratie, ondanks de vaak complexe onderliggende problematiek. Op dit vlak heeft de thuislozensector de laatste jaren reeds een hele weg afgelegd maar de nieuwe ontwikkelingen dienen gecontinueerd en geïntensifieerd te worden.

4° en 5° vergen geen commentaar.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de opdrachten van het Algemeen Welzijnswerk. Het gaat om dienst- en hulpverlening aan een ruim gedefinieerde groep mensen die met materiële, sociale of psyche-sociale problemen geconfronteerd worden. De hulpverlening is niet louter individueel gericht, maar ook naar gezinnen en groepen.

Het doel van de hulpverlening is niet beperkt tot het oplossen of verminderen van de aangemelde problemen. Er dient ook op een actieve wijze aan preventie gedaan te worden. Ook de signaalfunctie is erg belangrijk binnen het Algemeen Welzijnswerk. De structurele oorzaken van maatschappelijke problemen moeten gesignaleerd worden aan de bevoegde instanties ten einde tot een oplossing ten gronde te komen. Het vervullen van opdrachten zoals bepaald in artikel 3 vormt een algemene voorwaarde om als centrum voor algemeen welzijnswerk te kunnen erkend worden. Dit wordt formeel bepaald in artikel 10. Ditzelfde geldt bovendien ook voor de artikelen 4 tot en met 8.

Artikel 4

Elke burger moet beroep kunnen doen op het Algemeen Welzijnswerk. Daarbij mag niemand gediscrimineerd worden op basis van zijn etnische afkomst, nationaliteit, geslacht, leeftijd, religieuze, politieke of ideologische overtuiging, levenswijze of geaardheid.

Bovendien moet de godsdienstige, politieke en filosofische overtuiging van alle hulpvragers gerespecteerd worden. De bepalingen van artikel 458 van het Strafwetboek met betrekking tot het beroepsgeheim zijn van toepassing op alle personen die binnen het Algemeen Welzijnswerk in contact komen met hulpvragenden.

Artikel 5

De beschikbaarheid voor de gehele bevolking moet aangevuld worden met een bijzondere inspanning voor die burgers die meer dan anderen met moeilijkheden geconfronteerd worden. Deze opgave geldt voor alle voorzieningen binnen

het Algemeen Welzijnswerk. Op die manier dient het Algemeen Welzijnswerk mee te werken aan de bestrijding van de kansarmoede.

Artikel 6

Dit artikel somt een aantal basisprincipes op waarvan elke vorm van hulpverlening moet vertrekken. Deze vereisten vloeien hoofdzakelijk voort uit de visie op welzijn zoals geformuleerd in de commentaar bij artikel 2. Aanvullend wordt het subsidiariteitsbeginsel vooropgesteld. Dit houdt in dat men niet meer hulp mag bieden dan nodig en slechts ingrijpende hulpverleningsvormen mag aanwenden wanneer deze strikt noodzakelijk zijn. Concreet betekent dit ondermeer dat een residentiële opname slechts verantwoord is wanneer elke ambulante hulpverleningsvorm als ineffectief moet worden beschouwd.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt wie aan algemeen welzijnswerk mag doen. Gelet op de positionering van het Algemeen Welzijnswerk dicht bij de bevolking en op de collectieve verantwoordelijkheid van de gehele samenleving voor het algemeen welzijn van haar burgers, worden de burgers zelf, als vrijwilligers, als volwaardige medewerkers beschouwd. Zij kunnen, in samenwerking met beroepskrachten, het Algemene Welzijnswerk helpen uitvoeren.

Uiteraard zullen een aantal vereisten moeten gesteld worden aan deze vrijwilligers. Niet alle taken staan voor hen open, niet steeds kunnen zij autonoom optreden, niet elke burger komt in aanmerking om als vrijwilliger op te treden enz.. Dit neemt niet weg dat naast de beroepskrachten de vrijwilligers een eigen complementaire rol te spelen hebben binnen het Algemeen Welzijnswerk waarbij de enen niet als vervangers van de anderen kunnen worden beschouwd.

De te bepalen kwalificatievereisten hebben zowel betrekking op diploma's, ervaring, bijscholing, navorming, enz.. Naargelang de aard van het welzijnswerk dat verricht wordt, kunnen en/of moeten deze kwalificatievereisten aangepast worden.

De term „vrijwilliger” verwijst naar een onbezoldigd engagement. Betaald vrijwilligerswerk wordt derhalve afgewezen. Dit sluit anderzijds niet uit dat kosten die gepaard gaan met de vrijwillige inzet kunnen vergoed worden (bv. vervoerkosten of verzekeringskosten) hetzij door het centrum, hetzij door de geholpen client.

Artikel 8

Registratie van het geboden hulpverleningsproces is essentieel ten einde zicht te verwerven op de gebruikers, hun problemen, de context waarin deze problemen ontstaan en voortbestaan, de geboden hulpverlening en het effect ervan. In functie van de vergelijkende analyse van gegevens is het belangrijk dat een eenvormig registratiesysteem wordt ingevoerd. Registratie is echter geen controle-instrument en de anonimiteit van de geregistreerde gebruikers moet gewaarborgd worden. Doordat deze registratie volledig naamloos gebeurt, kan er geen sprake zijn van schending van de persoonlijke levenssfeer. Niettemin dient dit aspect permanent bewaakt te worden.

Artikel 9

Dit artikel voorziet in de oprichting van een Hoge Raad met adviserende bevoegdheid omtrent het Algemeen Welzijnswerk, ondermeer omtrent de uitvoeringsbesluiten van dit decreet.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt dat de voorzieningen die het Algemeen Welzijnswerk uitvoeren kunnen erkend worden, mits ze aan de algemene voorwaarden voldoen én aan de bijzondere voorwaarden verbonden aan de verschillende voorzieningen naargelang het hulpverleningsmodel dat ze hanteren, met name ambulant of residentieel.

Artikel 13

Dit artikel voorziet de mogelijkheid om een programmatie vast te leggen inzake de centra voor algemeen welzijnswerk. Deze programmatie kan betrekking hebben op het afstemmen van het hulpverleningsaanbod op de welzijnsbehoeften en op de regionale spreiding van dit hulpverleningsaanbod. Daarbij dient ernaar gestreefd te worden het aantal erkende centra voor algemeen welzijnswerk af te stemmen op de regionale behoeften, rekening houdend met de verschillende types van centra (zie artikel 19 en 23) en met de verschillende regio's in Vlaanderen. Naast de bevolkingsdichtheid dienen ook criteria in aanmerking genomen te worden zoals de verstedelijking, de kansarmoedeconcentratie, de aanwezigheid van een gevangenis, enz.. .

Artikel 12

In dit artikel wordt ten aanzien van de centra voor algemeen welzijnswerk de verplichting opgelegd om met elkaar samen te werken. Gelet op de gemeenschappelijke opdrachten enerzijds en op de interne differentiatie binnen deze welzijnssector anderzijds is dit een noodzakelijk en vanzelfsprekend gegeven. Daarom wordt ook geen afzonderlijke subsidieregeling voor dit overleg voorzien.

Artikel 13

Bovendien moet het Algemeen Welzijnswerk permanent overleg plegen met andere zorgsectoren en daartoe bij prioriteit de O.C.M. W., de gezondheidszorg alsook de „hardere” sectoren (zoals tewerkstelling, huisvesting) uitnodigen, ten einde het integraal welzijn van hun cliënteel daadwerkelijk te bevorderen.

Het is binnen deze context zeer wenselijk dat dit zou resulteren in een breed regionaal overleg of in concrete samenwerkingsactiviteiten. De bijkomende kosten hieraan verbonden dienen dan ook mede door de overheid ten laste te worden genomen. De term regio dient een brede betekenis te krijgen zodat ook het lokale en het supra-regionale of Vlaamse niveau desgewenst daarin kan betrokken worden.

Artikel 14

Dit artikel voorziet een subsidiëring voor dienstverlenende samenwerkingsverbanden, meestal Federaties genoemd. Deze organisaties bestaan uit een groepering van centra voor

algemeen welzijnswerk die hun krachten bundelen ten einde tegemoet te komen aan een aantal gemeenschappelijke behoeften zoals vorming, documentatie, beheersinformatie, overleg, belangenbehartiging enz.. . De federaties vervullen ten aanzien van de veelal kleine centra voor algemeen welzijnswerk bijgevolg een belangrijke ondersteunende functie op het vlak van beheer, vorming en vertegenwoordiging ten aanzien van de overheid.

Het subsidiëren van deze Federaties is sinds 1987 gereguleerd via de subsidiëring van de centra. Ze worden bijgevolg niet rechtstreeks gesubsidieerd. Het zijn de centra die over een subsidie kunnen beschikken om hun 'lidgeld' aan een Federatie te betalen. Gelet op hun opdracht is het niet aangewezen dat de Executieve strenge erkenningsvoorwaarden oplegt. Wel dient een al te verregaande versnippering te worden vermeden.

Artikel 15

Dit artikel voorziet een subsidiëring van projecten opgezet vanuit een regionaal samenwerkingsinitiatief. Het Algemeen Welzijnswerk is een sector die zeer soepel moet kunnen inspelen op nieuwe welzijnsbehoeften via geëigende methodieken. De projectformule is daartoe het meest geschikt.

Anderzijds is het niet aangewezen elk centrum eigen projecten te laten opzetten. Daarom worden deze best voorbehouden voor de regionale samenwerkingsinitiatieven. Dit biedt terzelfdertijd een meer stabiele basis aan het project en een grotere zekerheid dat het project een antwoord poogt te bieden op een reële welzijnsnood.

Artikel 16

De subsidiëring voor begeleiding van vrijwilligers die meewerken binnen het kader van erkende centra dient geregeld te worden via de subsidiëeringsmodaliteiten van deze centra. Deze vrijwilligers zijn meestal verenigd in vrijwilligersorganisaties die onafhankelijk zijn van de centra voor algemeen welzijnswerk, en die vooral tot doel hebben het voluntariaat binnen onze samenleving te bevorderen en te beschermen. Het zijn derhalve organisaties die tot de sector volksontwikkeling behoren.

Dit artikel voorziet niettemin de mogelijkheid om ook aan deze autonome vrijwilligersorganisaties enige subsidie te verlenen. Het is uiteraard niet de bedoeling het werk van de vrijwilligers als dusdanig te subsidiëren, noch in de plaats te treden van de socio-culturele sector.

Anderzijds zijn de autonome vrijwilligersorganisaties vaak beter geplaatst om in te staan voor de recrutering, de opleiding en bijscholing van vrijwilligers. Het is ook veel rationeler om dit aan deze organisaties over te laten dan elk centrum daarmee apart te belasten.

Alleen de kosten die gepaard gaan met deze opdracht en met betrekking tot de vrijwilligers die meewerken in het kader van het Algemeen Welzijnswerk kunnen en moeten redelijkerwijze ook binnen het Algemeen Welzijnswerk betaald worden. Deze kosten worden trouwens ook niet ten laste genomen door de socio-culturele sector.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt dat de centra voor algemeen welzijnswerk kunnen gesubsidieerd worden. Dit geldt zowel voor de personeelskosten, de werkingskosten en de kosten voor aansluiting bij een dienstverlenend samenwerkingsverband.

Hierbij wordt ook het principe geponeerd dat aan de hulpvragers een bijdrage kan gevraagd worden in de hulpverleningskosten. Dit betekent niet dat elke hulpvrager voor elke vorm van hulpverlening moet betalen, integendeel. Het Algemeen Welzijnswerk dient als eerstelijnssector zo laagdrempelig mogelijk te zijn. Financiële drempels mogen bijgevolg niet ingebouwd worden. Voor de centra voor residentieel welzijnswerk is het echter volkomen verantwoord dat de betrokkenen hun „hotelkosten” zelf betalen, maar is het ook noodzakelijk en dat de regels daaromtrent vastgelegd worden.

Ook binnen een ambulant hulpverleningsmodel kan het soms aangewezen zijn om in het kader van een hulpverleningscontract een financieel engagement vanwege de hulpvrager in te bouwen. Maar zeker in de ambulante welzijnssector zal dit sterk geconditioneerd moeten worden en ten aanzien van bepaalde types van centra of bepaalde doelgroepen moeten formeel uitgesloten worden.

Werken met kansarme personen en groepen vergt niet alleen een bijzondere deskundigheid, maar is ook zeer arbeidsintensief. Daartoe dienen de nodige middelen ter beschikking gesteld te worden en moeten voorzieningen aangevraagd worden om zich doelbewust ook tot het „moeilijkere” cliënteel te richten. Dit kan ofwel door de werkingssubsidies te verhogen ofwel door een ruimer personeelskader te voorzien.

Artikel 18

Voor alle centra voor ambulant welzijnswerk zullen algemene erkenningsvoorwaarden bepaald worden die betrekking hebben op het ambulant hulpverleningsmodel.

Artikel 19

In dit artikel wordt binnen het ambulant welzijnswerk een differentiatie ingevoerd door middel van verschillende erkenningscategorieën. Het is immers voor geen enkel centrum mogelijk binnen zijn werkingsgebied alle opdrachten zoals geformuleerd in artikel 3 uit te voeren ten aanzien van de gehele bevolking en alle problematieken waarmee deze kan geconfronteerd worden.

Daarom wordt voorzien in een taakverdeling die in belangrijke mate vertrekt van de huidige situatie. Elk van de vermelde erkenningscategorieën verwijst naar een bestaand type van centrum :

1° a) algemeen ambulant welzijnswerk : autonome centra voor maatschappelijk werk ;

b) ambulant welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen : ingebouwde centra voor maatschappelijk werk binnen de ziekenfondsen ;

c) gezins- en relationeel ambulant welzijnswerk : centra voor levens- en gezinsvragen ;

d) telefonisch ambulant welzijnswerk : centra van Teleonthaal ;

e) ambulant welzijnswerk voor minderjarigen en jong-volwassenen : jongerenadviescentra

f) justitieel ambulant welzijnswerk : centra voor forensisch welzijnswerk.

2" a) begeleid wonen voor jong-volwassenen : diensten voor begeleid zelfstandig wonen voor jong-volwassenen ;

b) begeleid wonen voor thuislozen : centra voor beschut wonen.

In combinatie met de stimuli tot samenwerking (art. 12 en 13) is de taakafbakening via de onderscheiden **erkenning**scategorieën een belangrijk middel om de doorzichtigheid binnen deze sector te bevorderen en overlappingsen te vermijden.

Gelet op de onderlinge verwevenheid van de verschillende problematieken en doelgroepen waarop deze centra zich richten is het onmogelijk een strikte taakafbakening uit te tekenen. Sommige problematieken zijn zo complex dat ze zich niet zomaar in één van de hier vooropgestelde categorieën laten vatten.

Daarom wordt ten aanzien van verschillende categorieën de problematiek of doelgroep vermeld waarop de onderscheiden centra zich in het bijzonder zullen richten. Dit geeft als het ware hun specialiteit weer. In functie van deze specialisatie zullen de bijzondere erkenningsvoorwaarden bepaald worden en zullen de centra een eigen profiel, hun identiteit kunnen ontwikkelen. Ze worden echter niet op dit eigen terrein vastgepind. Dit zou een kunstmatige opsplitsing inhouden en niet verzoenbaar zijn met integrale hulpverlening.

De erkenningscategorieën binnen het ambulant welzijnswerk worden opgedeeld in 2 groepen.

De onder 2° vermelde erkenningscategorieën onderscheiden zich van de onder 1° vermelde erkenningscategorieën alleen door het feit dat de desbetreffende centra dienen erkend te worden voor een welbepaalde begeleidingscapaciteit. Deze centra hebben dus een kwantitatief afgebakende opdracht. De andere ambulante centra staan daarentegen open voor al wie op hen beroep doet.

In § 3 wordt de mogelijkheid voorzien om eenzelfde centrum voor meerdere erkenningscategorieën te erkennen. Dit kan het creëren van polyvalente centra bevorderen en de huidige kunstmatige opsplitsing in verschillende soorten centra met een aparte reglementering overbodig maken.

Anderzijds biedt deze bepaling ook de mogelijkheid om ten aanzien van bepaalde problematieken of doelgroepen te opteren voor centra die exclusief de taken waarnemen die verbonden zijn aan één erkenningscategorie.

Dit artikel maakt enerzijds het creëren van een betere ordening mogelijk en stelt meteen ook grenzen aan de tendens om nieuwe types van centra te erkennen.

Artikel 20

Dit artikel vult artikel 19 aan. Het komt tegemoet aan de dynamiek binnen het Algemeen Welzijnswerk. Telkens opnieuw wordt deze sector geconfronteerd met nieuwe uitdagingen, nieuwe problematieken die opduiken of nieuwe bevolkingsgroepen die hulp behoeven. Dit mag echter niet telkens weer creëren geven tot het creëren van nieuwe **hulp**verleningscircuits naast de bestaande. Het is niet aangewezen

daarvoor het aantal erkenningscategorieën uit te breiden. De sector wordt er des te ondoorzichtiger door.

Het verlenen van bijkomende opdrachten aan bestaande centra biedt het voordeel dat nieuwe tendensen geïntegreerd worden binnen de bestaande structuren. Ze hoeven bovendien niet „vanzelfsprekend” van blijvende aard te zijn, terwijl de nodige soepelheid inzake beleidsvoering toch gegarandeerd wordt. De centra voor slachtofferhulp vormen een concreet voorbeeld van een dergelijke bijkomende opdracht in functie van een welbepaalde doelgroep, nl. de slachtoffers van misdrijven. De bijkomende opdrachten dienen uiteraard betrekking te hebben op de opdrachten van het algemeen welzijnswerk, zodat het uitgesloten is dat de overheid eigen opdrachten zou uitbesteden.

Artikel 21

Ten einde het oneigenlijk gebruik van residentiële voorzieningen zoveel mogelijk te voorkomen, wordt principieel de mogelijkheid uitgesloten om binnen eenzelfde centrum zowel een ambulante als een residentiële hulpverleningsmodel te hanteren.

Ten aanzien van dit algemeen uitgangspunt wordt uitzondering gemaakt voor de in artikel 19 § 1, 2° vermelde erkenningscategorieën. Deze hebben betrekking op twee types van begeleid wonen. Gelet op de relatief recente ontwikkeling van deze hulpverleningsvormen kan enige inhoudelijke toelichting nuttig zijn.

Enerzijds zijn er de jong-volwassenen tussen 18 en 25 jaar. Als gevolg van de verlaging van de leeftijd inzake burgerlijke meederjarigheid dienen ze formeel als volwassen te worden beschouwd. Een vrij aanzienlijke groep onder hen kan geen beroep meer doen op ondersteuning vanuit het ouderlijk milieu of wenst dit niet meer. Velen missen echter de nodige zelfredzaamheid, de vereiste vaardigheden en attitudes om zich zelfstandig te beredderen. Zonder hulp dreigen ze in een neerwaartse spiraal van ontredde en marginalisering terecht te komen. Een intensief trainingsprogramma gedurende maximum 1 à 2 jaar kan deze jonge mensen in staat stellen om zich zelfstandig door het verdere leven te behelpen.

Anderzijds zijn er de zogeheten „draaideurcliënten” uit de thuislozenzorg. Het zijn de personen die het alleen-wonen niet aankunnen omdat ze er de nodige kennis, vaardigheden of verantwoordelijkheidszin voor missen en bovendien veelal het alleen-zijn niet aankunnen. Ze wisselen korte periodes van zelfstandig wonen af met herhaalde opnames in onthaalhuizen, ziekenhuizen, psychiatrische instellingen, gevangnissen, logementshuizen enz... Ze zijn te zelfstandig om opgenomen te worden maar te zwak om zich zelfstandig te beredderen. Een leerproces van korte duur kan daarin weinig verandering brengen. Alleen een bestendige begeleiding aan huis maakt het mogelijk dat ze „thuis” kunnen blijven.

Beide doelgroepen, zowel de jongeren als de ouderen, zijn potentiële bewoners van residentiële voorzieningen. Het begeleid wonen geeft hen de mogelijkheid een opname te vermijden en daardoor hun maatschappelijke integratiekansen gevoelig te verhogen.

Voor deze twee erkenningscategorieën wordt de onverenigbaarheid met een erkenning als centrum voor residentieel welzijnswerk binnen éénzelfde centrum niet weerhouden. De motieven daartoe vloeien enerzijds voort uit de huidige organisatievormen binnen het Algemeen Welzijns-

werk en anderzijds uit de specificiteit van deze **erkenning**scategorieën zelf.

1. De **know-how** inzake het begeleid wonen is momenteel nagenoeg uitsluitend binnen de residentiële centra aanwezig. Het is van daaruit ontstaan als een alternatief voor herhaalde residentiële **opnames**. De ambulante centra daarentegen hebben op dit vlak weinig ervaring. Het is de bedoeling om via dit decreet dit in wezen ambulante hulpverleningsmodel te stimuleren. Het zou echter niet verantwoord zijn volledig af te bouwen wat nu bestaat en goed functioneert.

2. Het cliënteel binnen het begeleid wonen vertoont dezelfde kenmerken als het cliënteel binnen de centra voor residentieel welzijnswerk. Dit is ook vrij logisch gezien de overgrote meerderheid van dit cliënteel reeds één of meerdere residentiële verblijfperiodes achter de rug heeft.

3. Nagenoeg alle residentiële voorzieningen hebben te kampen met wachtlijsten. Zij hebben er geen enkel belang bij om personen langer dan nodig residentieel op te vangen. Vandaar trouwens het streven naar ambulante hulpverlening om nieuwe **opnames** te voorkomen.

4. De thuislozenpopulatie is in Vlaanderen relatief beperkt. Ze is bovendien vooral in de grotere agglomeraties te situeren. Voor de landelijke regio's en provinciesteden stelt zich het probleem van de organiseerbaarheid van deze **hulp**verleningsvormen. Opteert men voor een goede regionale spreiding via autonome centra, dan komt men tot al te kleinschalige zelfstandige initiatieven, bemand door 1 personeelslid.

Omwille van deze motieven wordt de mogelijkheid open gehouden om het **begeleid** wonen te organiseren hetzij via autonome centra, hetzij als bijkomende **erkenning**scategorieën gekoppeld aan een ambulant of residentieel centrum.

Deze soepelheid is inhoudelijk en organisatorisch verantwoord en bovendien noodzakelijk om een goede regionale spreiding van alle hulpverleningsvormen te kunnen realiseren.

Artikelen 22 en 23

Deze artikelen bepalen voor het residentieel welzijnswerk analoge regels als deze die gelden voor het ambulant welzijnswerk. Dezelfde principes zijn hier van toepassing. De voorziene **erkenning**scategorieën stemmen overeen met de huidige toestand van toepassing op de thuislozensector en op de residentiele hulpverlening aan jong-volwassenen. Door het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 april 1990 inzake de centra voor residentieel welzijnswerk werd reeds een belangrijke stap gezet met betrekking tot de differentiëring én harmonisering van deze sector.

Artikelen 24 en 25

Deze artikelen vergen geen commentaar.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het Algemeen Welzijnswerk

DE VLAAMSE EXECUTIEVE,

Op de voordracht van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,
Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin wordt gelast in naam van de Vlaamse Executieve bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de grondwet.

AFDELING 1

Definities

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Welzijn : de integrale menselijke ervaring die optreedt wanneer, binnen een sociale context, tussen de lichamelijke, psychische, relationele, maatschappelijke en existentiële componenten van het menselijk bestaan een evenwicht bestaat dat door de betrokken persoon als bevredigend wordt ervaren.

2° Welzijnswerk : de bijzondere vormen van sociale dienst- en hulpverlening waarbij ondersteunend, vervangend of remediërend wordt tussen gekomen ten aanzien van mensen wiens welzijnskansen bedreigd of verminderd worden.

3° Algemeen welzijnswerk : het welzijnswerk dat ter beschikking staat van alle burgers wiens welzijnskansen bedreigd of verminderd worden ten gevolge van persoonlijke, relationele, gezins- of maatschappelijke factoren maar die over voldoende psyche-sociale mogelijkheden beschikken zodat geen blijvende vervangende of remediërende tussenkomst vereist is.

4° Ambulant welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat verloopt via mobiele contacten tussen hulpvrager en hulpverlener, hetzij aan huis, hetzij in een centrum.

5° Residentieel welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat gepaard gaat met een residentiële opname van beperkte duur van burgers die tijdelijk niet in staat zijn zelfstandig te wonen of die in acute woningnood verkeren.

6° Centra voor algemeen welzijnswerk : voorzieningen die algemeen welzijnswerk organiseren en daartoe door de Executieve erkend zijn.

7° De Executieve : de Vlaamse Executieve.

AFDELING II

Opdrachten, doelgroepen en hulpverleningsvormen

Artikel 3

Elke burger heeft recht op welzijn en op welzijnszorg.

De bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van elke burger voor zijn welzijn moet erkend en gerespecteerd worden.

Artikel 4

Het algemeen welzijnswerk heeft tot opdracht dienst- en hulpverlenende activiteiten te organiseren die gericht zijn op het voorkomen, verminderen, signaleren en oplossen van problematische factoren die de welzijnskansen van personen, gezinnen of groepen bedreigen of verminderen, door :

1° de eerste opvang te verzorgen van personen die in een materiële, sociale of psyche-sociale noodsituatie verkeren en hulp aan te bieden aan personen die een bijzonder risico lopen in zo'n noodsituatie terecht te komen ;

2° aan deze personen de vereiste informatie, kennis en vaardigheden bij te brengen om gebruik te kunnen maken van de algemene maatschappelijke voorzieningen en om zich zo zelfstandig mogelijk te kunnen handhaven in de samenleving ;

3° personen te begeleiden die te maken hebben met problemen in verband met hun persoonlijkheidsontplooiing, maatschappelijk functioneren, relatiebekwaamheid, huwelijks- en gezinsleven, psychisch of fysiek beperkte mogelijkheden ;

4° de maatschappelijke integratie en participatie te bevorderen van personen en bevolkingsgroepen die in een sociale achterstands- of achterstellingssituatie verkeren ;

5° zo nodig personen te verwijzen naar meer gespecialiseerde instellingen of personen die bevoegd zijn specifieke noodsituaties op te vangen, bij hen te bemiddelen en met hen samen te werken.

6° sensibiliserende acties op te zetten met een preventief of probleemsignalerend karakter met betrekking tot als welzijnsbedreigend ervaren maatschappelijke factoren.

Artikel 5

Het algemeen welzijnswerk moet voor iedereen toegankelijk en beschikbaar zijn. Daarbij mag op geen enkele wijze gediscrimineerd worden. Eenieder die in toepassing van dit decreet in contact komt met hulpvragenden dient hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging te eerbiedigen, en is tot geheimhouding verplicht.

Artikel 6

Elke voorziening voor algemeen welzijnswerk moet bijzondere aandacht besteden aan bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnskansen.

Artikel 7

Elke dienst- of hulpverlening moet aan volgende voorwaarden voldoen :

1° door de betrokken burger gevraagd of aanvaard zijn ;

2° gepaard gaan met respect voor de persoonlijke levenssfeer van elke burger ;

3° maximaal beroep doen op de medeverantwoordelijkheid van de burger voor zijn welzijn ;

4° maximaal de zelfredzaamheid van de burger stimuleren en verhogen opdat hij zo autonoom mogelijk aan de samenleving zou kunnen participeren ;

5° vertrekken van een integrale benadering van de problematiek van de burger en daartoe gebruik maken van de meest geschikte sociale en psyche-sociale hulpverleningsvormen ;

6° gebruik maken van de minst ingrijpende dienst- of hulpverleningsvormen die mogelijk zijn om ten aanzien van de gestelde problematiek het gewenste effect te bekomen.

Artikel 8

Het algemeen welzijnswerk wordt uitgevoerd door beroepskrachten, door vrijwilligers of in samenwerking tussen beroepskrachten en vrijwilligers. De Executieve bepaalt de kwalificatievereisten waaraan de beroepskrachten en de vrijwilligers moeten voldoen.

Artikel 9

De centra voor algemeen welzijnswerk moeten meewerken aan een registratie van het geboden hulpverleningsproces. De Executieve bepaalt daaromtrent de nadere regels.

Artikel 10

Er wordt een Vlaamse Hoge Raad voor Algemeen Welzijnswerk met adviserende bevoegdheid opgericht, waarvan de wijze van samenstelling en de werking door de Executieve worden bepaald. Alle uitvoeringsbesluiten van dit decreet zullen voor advies aan deze Hoge Raad voorgelegd worden.

HOOFDSTUK II

Erkenning, subsidiëring, programmatie en samenwerking

AFDELING 1

Erkenningen, subsidiëring, programmatie en samenwerking

Artikel 11

De Executieve erkent de centra voor algemeen welzijnswerk als centrum voor ambulantly welzijnswerk en/of als centrum voor residentieel welzijnswerk overeenkomstig het bepaalde in de afdelingen II en III.

Artikel 12

De Executieve kan, met het oog op een optimale spreiding van het **hulpverleningsaanbod**, een programmatie inzake centra voor algemeen welzijnswerk vastleggen.

Artikel 13

§ 1. De Executieve stelt de nadere regels vast met betrekking tot de verplichte samenwerking en het overleg tussen de centra voor algemeen welzijnswerk. Deze samenwerking heeft ondermeer tot doel de taakverdeling, de bereikbaarheid en de efficiëntie inzake hulpverlening te optimaliseren.

§ 2. De Executieve kan, binnen de perken van de begrotingskredieten en onder de door haar bepaalde voorwaarden, regionale initiatieven inzake overleg en samenwerking tussen centra voor algemeen welzijnswerk en andere welzijns- of maatschappelijke voorzieningen subsidiëren.

Artikel 14

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt, federaties erkennen die een vormende, ondersteunende en belangenbehartigende functie vervullen ten aanzien van de centra voor algemeen welzijnswerk die bij hen aangesloten zijn.

Artikel 15

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, projecten subsidiëren die door een in artikel 13, § 2, bedoeld

samenwerkingsinitiatief worden georganiseerd. Onder project wordt verstaan een bijzonder initiatief met een tijdelijke en vernieuwend karakter dat zich richt tot een specifieke doelgroep of op een bijzondere probleemsituatie.

Artikel 16

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, autonome vrijwilligersorganisaties subsidiëren die als doel hebben vrijwilligers te recruterende, op te leiden en bij te scholen zodat ze voldoen aan de kwalificatievereisten om, in samenwerking met centra voor algemeen welzijnswerk, opdrachten zoals bepaald in artikel 4 uit te voeren.

Artikel 17

§ 1. De Executieve bepaalt de modaliteiten inzake de financiële bijdrage van de hulpvragers in de kosten van de hulpverlening.

§ 2. De Executieve bepaalt de subsidiëeringsvoorwaarden en -modaliteiten voor de centra voor algemeen welzijnswerk. De subsidies zullen betrekking hebben op de personeelskosten, de werkingskosten en de kosten voor aansluiting bij een federatie zoals bedoeld in artikel 14.

§ 3. De Executieve kan de personele en financiële middelen die ze ter beschikking stelt van deze centra aanpassen in functie van het bereiken van bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnsmogelijkheden.

AFDELING II

Erkenning van centra voor ambulant welzijnswerk

Artikel 18

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor ambulant welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoorwaarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de bereikbaarheid, de infrastructuur en de algemene opdrachten.

Artikel 19

§ 1. Een centrum voor ambulant welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategorieën :

1° a) algemeen ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op maatschappelijke problemen inzake bestaanszekerheid ;

b) ambulant welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen die verband houden met gezondheidsproblemen ;

c) gezins- en relationeel ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op gezins-, relationele en seksuele problemen ;

d) telefonisch ambulant welzijnswerk : gericht op algemene en dringende maatschappelijke problemen via een permanente telefonische bereikbaarheid ;

e) ambulant welzijnswerk voor minderjarigen en jong-volwassenen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van minderjarigen en jong-volwassenen ;

f) justitieel ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van personen die van hun vrijheid beroofd zijn, beroofd werden of dreigen beroofd te worden.

2° a) begeleid wonen voor jong-volwassenen : gericht op de tijdelijke intensieve thuisbegeleiding van jong-volwassenen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te leren wonen en leven ;

b) begeleid wonen voor thuislozen : gericht op de permanente intensieve thuisbegeleiding van personen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te kunnen blijven wonen.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden en de specifieke opdrachten.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor ambulante welzijnswerk kan erkend worden.

Artikel 20

De Executieve kan, onder de voorwaarden en modaliteiten die zij bepaalt, aan bepaalde centra voor ambulante welzijnswerk bijkomende opdrachten toewijzen in functie van bepaalde doelgroepen of problematieken.

Artikel 21

Eenzelfde centrum kan niet terzelfdertijd erkend worden als centrum voor ambulante welzijnswerk, erkend voor één of meerdere erkenningscategorieën zoals bepaald in artikel 19, § 1, 1°, en als centrum voor residentiële welzijnswerk.

AFDELING III

Erkenning van centra voor residentiële welzijnswerk

Artikel 22

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor residentiële welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoorwaarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de toegankelijkheid, de infrastructuur, de opnamecapaciteit en de algemene opdrachten.

Artikel 23

§ 1. Een centrum voor residentiële welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategorieën :

- 1° algemene residentiële opvang ;
- 2° residentiële opvang van vrouwen met kinderen ;
- 3° residentiële opvang van jong-volwassenen ;
- 4° residentiële crisisopvang.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden. Deze hebben ondermeer betrekking op de specifieke opdrachten, de opnameduur, de bezettingsgraad, het personeelsbestand en de opnamecapaciteit.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor residentiële welzijnswerk kan erkend worden.

HOOFDSTUK III

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 24

De Executieve bepaalt de voorwaarden en modaliteiten volgens dewelke de centra voor ambulante en residentiële welzijnswerk die op de datum van inwerkingstreding van dit decreet reeds door haar erkend zijn en/of gesubsidieerd.

Artikel 25

De Executieve stelt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet vast.

Brussel, . . .

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSSENS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK **BELGIE.**

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 13 maart 1991 door de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie daaen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende het Algemeen Welzijnswerk", heeft op 18 maart 1991 het volgend advies gegeven :

Het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp van kaderdecreet strekt ertoe een decretale basis te verschaffen voor de reglementering - inzonderheid : erkenning, subsidiëring, programmatie en samenwerking - van het Algemeen Welzijnswerk.

Artikel 6, 9.2, a), van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, zoals gewijzigd door het decreet van 4 april 1990, luidt als volgt :

"§ 2. De Vlaamse Executieve wint het advies van de Raad in over

- a) alle voorontwerpen van decreet die **een sociaal-economische** dimensie hebben en die algemene aangelegenheden regelen bedoeld in artikel **59bis, § 2** en **§ 2bis** wat betreft de beroepsomscholing en -bij-scholing, de vorming, het onderwijs en de persoonsgebonden aangelegenheden, uitgezonderd het voorontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap;?

Het voorgelegde ontwerp-decreet regelt **ongetwijfeld een** algemene aangelegenheid wat betreft een persoonsgebonden aangelegenheid bedoeld in artikel **59bis, § 2bis**, van de Grondwet, namelijk een onderdeel van het beleid inzake maatschappelijk welzijn bedoeld in artikel 5, **§ 1, II, 2°**, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988.

Het ontwerp heeft ook een sociaal-economische dimensie. Dat laatste kan als volgt worden verduidelijkt.

Overigens werd, sinds de inwerkingtreding van het decreet van 27 juni 1985, de bevoegdheid van de SERV steeds zeer **ruim** geïnterpreteerd. Bij de totstandkoming van het decreet van 4 april 1990 somde de Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie voor de Commissie van de Vlaamse Raad, bevoegd voor dezelfde aangelegenheden, een aantal uiteenlopende aangelegenheden op, gaande van de erkenning van natuurreservaten tot richtlijnen op de economische expansie, waarover de SERV advies had verleend (1). Die lijst kan nog worden aangevuld, meer bepaald wat ontwerpen van decreten betreft, met een recent advies van de SERV van 20 februari 1991 over de ontwerpen van decreet betreffende de universiteiten. Ook de afdeling wetgeving van de Raad van State was in het verleden reeds een ruime interpretatie toegedaan, met name in haar advies van 11 mei 1989 over een ontwerp van decreet betreffende het onderwijs (nr. L. **19.058/1**), door te oordelen dat de betreffende onderwijsaangelegenheden onmiskenbaar een sociaal-economische dimensie hadden.

Overeenkomstig de hiervoren geschetste "**ruime**" interpretatie van het begrip sociaal-economische dimensie, kan moeilijk worden betwist dat zulke-dimensie ook verbonden is aan het Algemeen Welzijnswerk, voorwerp van het ontworpen decreet. Dat ontwerp stelt in zijn artikel. 3 immers een subjectief recht op welzijn en welzijnszorg in, sociale aangelegenheid bij uitstek die, wegens de afdwingbaarheid in rechte welke eraan wordt verbonden, ook een economische

(1) St. Vl. R., 19893990, nr. **278/5**, pp. **4-5**.

De kamer was samengesteld uit

de Heer : J. NIMMEGEERS, kamervoorzitter,

de Heer : **J. DE BRABANDERE**, staatsraden,
Mevrouw : M. VRINTS,

Mevrouw : F. LIEVENS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, **adjunct-auditeur**. De nota van het Coördinatiebureau werd **opgesteld** en toegelicht door de H. **J. DRIJKONINGEN**, **adjunct-referendaris**.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.

**ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN**

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin heeft op 2 april 1991 de Raad om advies gevraagd over het ontwerp van decreet betreffende het Algemeen Welzijnswerk.

In voorliggend advies spreekt de Raad zich uit over de basisprincipes van het ontwerpdecreet en worden algemene bemerkingen geformuleerd. Tot slot worden met het oog op de operationalisering van de regelgeving essentiële aandachtspunten aangeduid.

•
• •

I. BASISPRINCIPES

De Raad waardeert dat door de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin voorliggend ontwerp van kaderdecreet betreffende het Algemeen Welzijnswerk werd neergelegd.

Reeds in zijn advies inzake de armoede-problematiek in de Vlaamse Gemeenschap (16 december 1987) heeft de Raad aangedrongen opdat de bevoegde Gemeenschapsminister een ontwerp van kaderdecreet inzake de maatschappelijke dienstverlening zou indienen.

De door de Raad gestelde uitgangspunten blijven gelden :

- a) de uitbouw van een structuur die herkenbaar en toegankelijk is zodanig dat de aansluiting met de doelgroep verzekerd wordt (effectiviteitscriterium).

Een duidelijke structuur draagt ertoe bij dat vermeden wordt dat bepaalde noden ofwel niet gelenigd worden ofwel op overlappende wijze. De versnippering van de hulpverleningskanalen waarin de cliënt ten slotte verdwaalt evenals een onaangepaste ruimtelijke spreiding van de voorzieningen schaden de doeltreffendheid van de hulpverlening.

- b) de realisatie van een samenwerking tussen diverse Initiatieven op een zo gedecentraliseerd mogelijk territoriale basis (efficiëntie-criterium).

De efficiënte aanwending van de ingezette personele en financiële middelen vergt een coördinatie en samenwerking binnen de aanbodzijde. Principeel kan het objectief van het algemeen welzijnswerk, met name bijdragen tot de integratie van de doelgroep, op de meest efficiënte wijze worden bereikt door een beleid waarin de ondersteuning en begeleiding centraal staan.

Samenwerking op basis van complementariteit, ook tussen initiatieven ontwikkeld in de publieke en private sector draagt zowel bij tot een verhoging van de efficiëntie als van de effectiviteit van de hulpverlening. De mogelijkheden geboden door art. 62 van de Organieke Wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn dienen te worden gestimuleerd.

Het ontwerp-decreet komt tegemoet aan de gestelde uitgangspunten. Bovendien wordt via het voorliggend ontwerp van decreet de eigenheid van het algemeen welzijnswerk eindelijk vorm gegeven. Het preventieve karakter van het algemeen **welzijnswerk** ten aanzien van meer diepgaande vormen van **hulpverlening** is essentieel.

II. ALGEMENE **BEMERKINGEN**

A. **Vormelijk**

De aard van het ontwerp-decreet is zodanig dat slechts de **basisprincipes** van het algemeen welzijnswerk worden vastgelegd. De **operationalisering** van de regelgeving zal via uitvoeringsbepalingen dienen te gebeuren. Een evaluatie van de vooropgezette regeling zal pas dan mogelijk zijn nadat de uitvoeringsmodaliteiten zijn vastgelegd.

De Raad betreurt dat het in het ontwerp-decreet voorziene kader niet uitgebreider is gestoffeerd. Tevens ontbreekt een regeling waarbij de rechtspositie van **alle** betrokkenen - met name de hulpvrager, de hulpverlener, de voorzieningen - wordt **vastgelegd**.

De Raad stelt vast dat alle uitvoeringsbesluiten verplichtend voor advies aan de op te richten Vlaamse Hoge Raad voor Algemeen **Welzijnswerk** zullen worden voorgelegd. De voorziene adviesprocedure kan evenwel het gebrek aan rechtszekerheid niet compenseren. De zienswijze van de Raad inzake de vormgeving van de adviesstructuur wordt hierna weergegeven (cf. sub. 111.4).

B. Inhoudelijk

in het ontwerp-decreet wordt voorzien in een betrokkenheid van het vrijwilligerswerk bij het algemeen Welzijnswerk. De Raad erkent het belang van het vrijwilligerswerk, specifiek in het algemeen welzijnswerk.

De Raad stelt evenwel vast dat het ontwerp-decreet een stap zet in de richting van de structurele uitbouw en regulering van het vrijwilligerswerk. Volgende indicaties zijn d d tekenend :

- Er wordt voorzien dat het algemeen welzijnswerk wordt uitgevoerd door beroepskrachten, door vrijwilligers of in samenwerking tussen beroepskrachten en vrijwiiiigers (artikel 8) ;
- Zoals aan beroepskrachten zullen ook aan de vrijwilligers kwalificatievereisten worden opgelegd (artikel 8) ;
- De mogelijkheid wordt voorzien om autonome vrijwilligersorganisaties te subsidiëren (artikel 16).

Ten aanzien van het vastgestelde uit de Raad volgende bekommernissen :

- **het is onrealistisch dat in extremis het algemeen wezijnswerk louter door vrijwilligers zou worden uitgevoerd.** Het algemeen welzijnswerk dient te steunen op een in voldoende mate uitgebouwd kader van beroepskrachten. Dit belet niet dat naast de beroepskrachten de vrijwilligers een eigen complementaire rol te spelen hebben binnen het Algemeen Welzijnswerk waarbij de enen niet als vervangers van de anderen kunnen worden beschouwd. in deze context kunnen vrijwilligers niet worden ingeschakeld vanuit het objectief om het aantal beroepskrachten af te bouwen. Evenmin kunnen ze worden ingezet vanuit de doelstelling om de uitbreiding van de werkgelegenheid in de sector - ondermeer noodzakelijk om de arbeidsbelasting te verminderen - tegen te gaan;

- de eigenheid van het vrijwilligerswerk dient te worden gevrijwaard. Elke aanzet tot structurering van een schemerzone tussen de wereld van de **beroepskrachten** en deze van het vrijwilligerswerk wordt afgewezen. in deze context **verzet** de Raad zich tegen de ontwikkeling van elke vorm van betaald vrijwilligerswerk;
- de Raad steit dat de subsidiëring voor begeleiding van vrijwilligen bij voorkeur dient geregeld via de subsidiëringsmodaliteiten van de **voorzieningen**.
Wat betreft de **omkadering** van het autonome **vrijwilligerswerk** stelt de Raad dat deze aangelegenheid de sector van het algemeen welzijnswerk overstijgt en als zodanig niet binnen voorliggend ontwerp-decreet kan worden geregeld. Dit dient te gebeuren op korte termijn. De Raad dringt erop aan dat de Vlaamse Executieve hiertoe een initiatief neemt.

III. AANDACHTSPUNTEN

1. Rechtszekerheid en duidelijkheid

Vastgesteld wordt dat het recht voor elke burger op welzijn en op welzijnzorg aan de basis ligt van het ontwerp van decreet (art. 3). .

De Raad wijst erop dat het recht op welzijn bij gebrek aan afdwingbaarheid geen juridische betekenis kan hebben maar dient te worden begrepen als een leidend beginsel voor de overheid bij de ontwikkeling van regelgeving in de toekomst. De vraag stelt zich dan ook naar de relevantie van de verwoording van het beginsel van recht op welzijn in het eigenlijke ontwerp-decreet. Een verwijzing in de Memorie van Toelichting lijkt eerder aangewezen.

Wat het recht op welzijnzorg betreft dient in artikel 3 van het ontwerp-decreet gesteld dat de Executieve nadere regelen vastlegt waardoor het recht op welzijnzorg daadwerkelijk afdwingbaar wordt.

in het ontwerp-decreet wordt het begrip welzijnzorg op meerdere plaatsen gehanteerd. Het verdient aanbeveling het begrip welzijnzorg te omschrijven in artikel 2. Hierbij moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen welzijnzorg en welzijnsbeleid.

Het beleid dat erop gericht is iedere burger de kans te geven om op een volwaardige manier tot zijn recht te komen binnen de diverse facetten van zijn leefomgeving (wonen, arbeid, school,....) is te begrijpen als een welzijnsbeleid. Welzijnszorg wijst op een aparte zorgstructuur die ondersteunend, vervangend, of remediërend tussenkomst wanneer de normale welzijnskansen ontbreken.

Gezien voorgestelde begripsbepaling dient de commentaar bij artikel 2, te in fine aangepast te worden.

De erkenningsvoorwaarden inzake de centra voor ambulant welzijnswerk (artikel 18, artikel 19 § 2) en residentieel welzijnswerk (artikel 22, artikel 23 § 2) zijn niet limitatief geformuleerd. Teneinde de rechtszekerheid te vergroten dienen de erkenningsvoorwaarden exhaustief te worden vermeld.

Naast de juridische duidelijkheid is de overzichtelijkheid van de uitgetekende hulpverleningsstructuur essentieel.

Teneinde de structuur herkenbaar te houden kan het in artikel 20 gestelde ondersteund worden. Het is inderdaad aangewezen bepaalde centra voor ambulant welzijnswerk desgevallend bijkomende opdrachten toe te wijzen eerder dan het aantal erkenningscategorieën uit te breiden.

De Administratie dient de basisgegevens met betrekking tot de sector - minimaal op geaggregeerde wijze - tot op het niveau van de werksoort algemeen toegankelijk te maken.

2. Programmatische en samenwerking

De programmatische van de centra voor algemeen welzijnswerk (artikel 12) komt tegemoet aan een belangrijke bekommernis van de Raad met name de inhoudelijke en territoriale afstemming van het hulpverleningsaanbod op de bestaande behoeften. Bovendien wordt vermeden dat een wildgroei van verzorgingen ontstaat.

tussen de centra voor algemeen welzijnswerk onderling alsook met andere welzijns- of maatschappelijke voorzieningen (artikel 13) is een even belangrijk uitgangspunt-

De verplichte samenwerking en het overleg tussen de centra voor algemeen welzijnswerk (art. 13) kan ongetwijfeld de effectiviteit van de hulpverlening verhogen. De kosten verbonden aan deze verplichting dienen opgenomen te worden in de subsidiebegroting.

Het principe waardoor subsidie van overleg en samenwerking tussen centra voor algemeen welzijnswerk en andere welzijns- of maatschappelijke voorzorgsinstellingen *sensu lato* mogelijk is kan positief beoordeeld worden. De samenwerkingsovereenkomsten die hierbij voortvloeien in aanvulling op de andere maatregelen komen dienen te worden gepreciseerd - in de commentaar bij de artikelen - inclusief een omschrijving van de "hardere" sectoren.

De Raad stelt vast dat waar sprake van de mogelijkheid om regionale initiatieven inzake overleg en samenwerking te ondersteunen (artikel 13 § 2) het begrip "Wegio-Initiatieven" verduidelijking behoeft. De Raad wenst aan het begrip "regionale initiatieven" een brede betekenis te geven zodanig dat desgevallend zowel lokale initiatieven als initiatieven op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap niet worden uitgesloten van subsidie.

De Raad waardeert zeer specifiek dat projecten zoals bedoeld in artikel 15 slechts voor betoelaging in aanmerking komen voor zover ze opgezet worden door regionale samenwerkingsinitiatieven. Bij de formulering van de **betoelagingsvoorwaarden** voor bedoelde projecten dient met de mogelijkheid tot oontinuering ervan rekening te worden gehouden.

Eveneens belangrijk in deze context is de mogelijkheid die voorzien wordt om eenzelfde centrum voor welzijnswerk te erkennen voor meerdere erkenningscategorieën (artikel 19, § 3, artikel 23, § 3). Hierdoor kunnen polyvalente centra ontstaan.

Het in artikel 21 beoogde, met name de verregaande scheiding tussen het ambulante en residentiële welzijnswerk, wordt ondersteund. Het dient tevens te worden uitgesloten dat residentiële voorzieningen die erkend zijn binnen de regelgeving met betrekking tot belendende sectoren (bv. bijzondere residentiële jeugdzorg) daarnaast ook erkend worden in het kader van voorliggend ontwerpdecreet.

Dit zou immers toelaten dat de aanwezige residentiële infrastructuur in de belendende sectoren de facto wordt aangewend en betoelagd binnen het algemeen welzijnswerk.

3. Subsiëriëg

Als uitgangspunt dient te gelden dat alle doelstellingen die in het ontwerp-decreet worden voorzien ook kunnen worden verwezenlijkt rekening houdende met de reeds vermelde effectiviteits- en efficiëntie criteria (cf. sub. I). De toe te wijzen budgettaire enveloppe dient overeenkomstig vastgelegd.

Algemeen kan worden vastgesteld dat een gebrek aan gelijkvormigheid bestaat inzake subsidiëreglementeringen. Dit kan o.m. leiden tot verschillende beloning voor vergelijkbaar personeel in de verschillende sectoren van de welzijnszorg. In casu voorliggend ontwerp-decreet dient erover gewaakt te worden dat tussen de diverse centra voor algemeen welzijnswerk geen differentiële ionen voor vergelijkbaar personeel worden toegepast.

De Raad dringt erop aan bij de subsidiëeringsvoorwaarden en -modaliteiten (artikel 17 § 2) tevens te voorzien in subsidiëring van de investeringskosten. In de werkingskosten voor de centra voor algemeen welzijnswerk dienen de kosten voor begeleiding van vrijwilligers, de opleidingskosten en in casu de residentiële voorzieningen tevens de huisvestingskosten te worden verrekend. De vraag stelt zich naar de redenen van de afzonderlijke vermelding van de kosten voor aansluiting bij een federatie in de te subsidiëren uitgaven. Bedoelde kosten kunnen opgenomen worden in de werkingskosten.

De Raad wenst een maximale soepelheid inzake inschakeling van de dienstverlenende samenwerkingsverbanden, meestal federaties genoemd, te vrijwaren. Het is dan ook aangewezen geen **erkenningsvoorwaarden** aan federaties op te leggen (artikel 14). De voorziene indirecte **subsidiëeringswijze** van de federaties kan hierbij ongewijzigd blijven.

De Raad waardeert dat het **ontwerp-decreet** in de mogelijkheid voorziet om de middelen voor de centra voor algemeen welzijnswerk aan te passen in functie van het bereiken van bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde **welzijnskansen** (artikel 17 § 3).

Ten aanzien van het beginsel dat de hulpvrager kan gedwongen worden tot een financiële bijdrage in de kosten van de hulpverlening (art. 17 § 1) stelt de Raad dat - ook in het licht van bestaande atwentellingsmechanismen naar de cliënt toe in andere subsectoren van de zorgsector - de beperkte financiële draagkracht van de cliënt de toegang tot de hulpverlening niet mag belemmeren, noch leiden tot een kwalitatief minderwaardige zorgverlening.

Bovendien dienen de baten uit de toepassing van het beginsel gesteld tegenover de kosten eraan verbonden. Evenzeer dienen - specifiek in de context van de hulpverleningssituatie - de praktische problemen die rkh kunnen stellen bij de meting van de financiële draagkracht van de hulpvrager te worden onderkend.

4 . Adviesstructuur

In artikel 10 van voorliggend ontwerp-decreet wordt een Vlaamse Hoge Raad voor Algemeen Welzijnswerk voorzien. De Executieve regelt de samenstelling en werking ervan.

De Raad stelt vast dat de werking van de bestaande Vlaamse Hoge Raden (Gezin, Migranten, Derde leeftijd, Gehandicapten, Minder-vaide personen, Samenlevingsopbouw) aan evaluatie toe is. Vanuit dit gegeven is het voorbarig nu reeds **als adviesstructuur** voor het Algemeen Welzijnswerk een Hoge Raad te voorzien.

in de uit te bouwen adviesstructuur - welke vorm deze ook mag aannemen - dienen naast de vertegenwoordigers van de samenstellende organisaties van de SERV, uiteraard de vertegenwoordigers van de sector te worden opgenomen.

De vertegenwoordiging van de sector **in** de adviesstructuur dient vertegenwoordigers te omvatten van respectievelijk de diverse **werksoorten**, de huipvragers en de voor de sector representatieve werknemersorganisaties.

De Raad erkent de moeiijheid **die zich** kan stellen bij de structurering van de vertegenwoordiging van de huipvragers in de adviesstructuur.

Brussel, 8 mei 1991.

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

betreffende het Algemeen Welzijnswerk

DE VLAAMSE EXECUTIEVE,

Op de voordracht van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,
Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin wordt gelast in naam van de Vlaamse Executieve bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de grondwet.

AFDELING 1

Definities

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Welzijn : de integrale menselijke ervaring die optreedt wanneer, binnen een sociale context, tussen de lichamelijke, psychische, relationele, maatschappelijke en existentiële componenten van het menselijk bestaan een evenwicht bestaat dat door de betrokken persoon als bevredigend wordt ervaren.

2° Welzijnswerk : de bijzondere vormen van sociale dienst- en hulpverlening waarbij ondersteunend, vervangend of remediërend wordt tussen gekomen ten aanzien van mensen wiens welzijnskansen bedreigd of verminderd worden.

3° Algemeen welzijnswerk : het welzijnswerk dat ter beschikking staat van alle burgers wiens welzijnskansen bedreigd of verminderd worden ten gevolge van persoonlijke, relationele, gezins- of maatschappelijke factoren maar die over voldoende psyche-sociale mogelijkheden beschikken zodat geen blijvende vervangende of remediërende tussenkomst vereist is.

4° Ambulant welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat verloopt via mobiele contacten tussen hulpvrager en hulpverlener, hetzij aan huis, hetzij in een centrum.

5° Residentieel welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat gepaard gaat met een residentiële opname van beperkte duur van burgers die tijdelijk niet in staat zijn zelfstandig te wonen of die in acute woningnood verkeren.

6° Centra voor algemeen welzijnswerk : voorzieningen die algemeen welzijnswerk organiseren en daartoe door de Executieve erkend zijn.

7° De Executieve : de Vlaamse Executieve.

AFDELING II

Opdrachten, doelgroepen en hulpverleningsvormen

Artikel 3

Elke burger heeft recht op welzijn en op welzijnszorg. De Executieve legt de nadere regelen vast waardoor dit recht afdwingbaar wordt.

De bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van elke burger voor zijn welzijn moet erkend en gerespecteerd worden.

Artikel 4

Het algemeen welzijnswerk heeft tot opdracht dienst- en hulpverlenende activiteiten te organiseren die gericht zijn op het voorkomen, verminderen, signaleren en oplossen van problematische factoren die de welzijnskansen van personen, gezinnen of groepen bedreigen of verminderen, door :

1° de eerste opvang te verzorgen van personen die in een materiële, sociale of psyche-sociale noodsituatie verkeren en hulp aan te bieden aan personen die een bijzonder risico lopen in zo'n noodsituatie terecht te komen ;

2° aan deze personen de vereiste informatie, kennis en vaardigheden bij te brengen om gebruik te kunnen maken van de algemene maatschappelijke voorzieningen en om zich zo zelfstandig mogelijk te kunnen handhaven in de samenleving ;

3° personen te begeleiden die te maken hebben met problemen in verband met hun persoonlijkheidsontplooiing, maatschappelijk functioneren, relatiebekwaamheid, huwelijks- en gezinsleven, psychisch of fysiek beperkte mogelijkheden ;

4° de maatschappelijke integratie en participatie te bevorderen van personen en bevolkingsgroepen die in een sociale achterstands- of achterstellingssituatie verkeren ;

5° zo nodig personen te verwijzen naar meer gespecialiseerde instellingen of personen die bevoegd zijn specifieke noodsituaties op te vangen, bij hen te bemiddelen en met hen samen te werken.

6° sensibiliserende acties op te zetten met een preventief of probleemsigalerend karakter met betrekking tot als welzijnsbedreigend ervaren maatschappelijke factoren.

Artikel 5

Het algemeen welzijnswerk moet voor iedereen toegankelijk en beschikbaar zijn. Daarbij mag op geen enkele wijze gediscrimineerd worden. Eenieder die in toepassing van dit decreet in contact komt met hulpvragenden dient hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging te eerbiedigen, en is tot geheimhouding verplicht.

Artikel 6

Elke voorziening voor algemeen welzijnswerk moet bijzondere aandacht besteden aan bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnskansen.

Artikel 7

Elke dienst- of hulpverlening moet aan volgende voorwaarden voldoen :

1° door de betrokken burger gevraagd of aanvaard zijn ;

2° gepaard gaan met respect voor de persoonlijke levenssfeer van elke burger ;

3° maximaal beroep doen op de medeverantwoordelijkheid van de burger voor zijn welzijn ;

4° maximaal de zelfredzaamheid van de burger stimuleren en verhogen opdat hij zo autonoom mogelijk aan de samenleving zou kunnen participeren ;

5° vertrekken van een integrale benadering van de problematiek van de burger en daartoe gebruik maken van de meest geschikte sociale en psyche-sociale **hulpverleningsvormen** ;

6° gebruik maken van de minst ingrijpende dienst- of hulpverleningsvormen die mogelijk zijn om ten aanzien van de gestelde problematiek het gewenste effect te bekomen.

Artikel 8

Het algemeen welzijnswerk wordt uitgevoerd door beroepskrachten, door vrijwilligers. De Executieve bepaalt de kwalificatievereisten waaraan de beroepskrachten en de vrijwilligers moeten voldoen.

Artikel 9

De centra voor algemeen welzijnswerk moeten meewerken aan een registratie van het geboden hulpverleningsproces. De Executieve bepaalt daaromtrent de nadere regels.

Artikel 10

Er wordt een Vlaamse Hoge Raad voor Algemeen Welzijnswerk met adviserende bevoegdheid opgericht, waarvan de wijze van samenstelling en de werking door de Executieve worden bepaald. Alle uitvoeringsbesluiten van dit decreet zullen voor advies aan deze Hoge Raad voorgelegd worden.

HOOFDSTUK II

Erkenning, subsidiëring, programmatie en samenwerking

AFDELING 1

Erkenningen, subsidiëring, programmatie en samenwerking

Artikel 11

De Executieve erkent de centra voor algemeen welzijnswerk als centrum voor ambulantly welzijnswerk en/of als centrum voor residentieel welzijnswerk overeenkomstig het bepaalde in de afdelingen II en III.

Artikel 12

De Executieve stelt, met het oog op een optimale spreiding van het hulpverleningsaanbod, een programmatie inzake centra voor algemeen welzijnswerk vast.

Artikel 13

§ 1. De Executieve stelt de nadere regels vast met betrekking tot de verplichte samenwerking en het overleg tussen de centra voor algemeen welzijnswerk. Deze samenwerking heeft ondermeer tot doel de taakverdeling, de bereikbaarheid en de efficiëntie inzake hulpverlening te optimaliseren.

§ 2. De Executieve kan, binnen de perken van de begrotingskredieten en onder de door haar bepaalde voorwaarden, regionale initiatieven inzake overleg en samenwerking tussen centra voor algemeen welzijnswerk en andere welzijns- of maatschappelijke voorzieningen subsidiëren.

Artikel 14

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt, federaties erkennen die een vormende, ondersteunende en belangenbehartigende functie vervullen ten aanzien van de centra voor algemeen welzijnswerk die bij hen aangesloten zijn.

Artikel 15

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, projecten subsidiëren die door een in artikel 13, § 2, bedoeld

samenwerkingsinitiatief worden georganiseerd. Onder project wordt verstaan een bijzonder initiatief met een tijdelijke en vernieuwend karakter dat zich richt tot een specifieke doelgroep of op een bijzondere probleemsituatie.

Artikel 16

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, autonome vrijwilligersorganisaties subsidiëren voor de kosten die verbonden zijn met het recruterende, het opleiden en het bijscholen van vrijwilligers zodat ze voldoen aan de kwalificatievereisten om, in samenwerking met centra voor algemeen welzijnswerk, mee te werken aan de uitvoering van de opdrachten zoals bepaald in artikel 4.

Artikel 17

§ 1. De Executieve bepaalt de modaliteiten inzake de financiële bijdrage van de hulpvragers in de kosten van de hulpverlening.

§ 2. De Executieve bepaalt de subsidiëeringsvoorwaarden en -modaliteiten voor de centra voor algemeen welzijnswerk. De subsidies zullen betrekking hebben op de personeelskosten, de werkingskosten en de kosten voor aansluiting bij een federatie zoals bedoeld in artikel 14.

§ 3. De Executieve kan de personele en financiële middelen die ze ter beschikking stelt van deze centra aanpassen in functie van het bereiken van bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnskansen.

AFDELING II

Erkenning van centra voor ambulant welzijnswerk

Artikel 18

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor ambulant welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoorwaarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de bereikbaarheid, de infrastructuur en de algemene opdrachten.

Artikel 19

§ 1. Een centrum voor ambulant welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategorieën :

1° a) algemeen ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op maatschappelijke problemen inzake bestaanszekerheid ;

b) ambulant welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen die verband houden met gezondheidsproblemen ;

c) gezins- en relationeel ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op gezins-, relationele en seksuele problemen ;

d) telefonisch ambulant welzijnswerk : gericht op algemene en dringende maatschappelijke problemen via een permanente telefonische bereikbaarheid ;

e) ambulant welzijnswerk voor minderjarigen en jong-volwassenen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van minderjarigen en jong-volwassenen ;

f) justitieel ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van personen die van hun vrijheid beroofd zijn, beroofd werden of dreigen beroofd te worden.

2° a) begeleid wonen voor jong-volwassenen : gericht op de tijdelijke intensieve thuisbegeleiding van jong-volwassenen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te leren wonen en leven ;

b) begeleid wonen voor thuislozen : gericht op de permanente intensieve thuisbegeleiding van personen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te kunnen blijven wonen.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden en de specifieke opdrachten.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor ambulant welzijnswerk kan erkend worden.

Artikel 20

De Executieve kan, onder de voorwaarden en modaliteiten die zij bepaalt, aan bepaalde centra voor ambulant welzijnswerk bijkomende opdrachten toewijzen in functie van bepaalde doelgroepen of problematieken.

Artikel 21

Eenzelfde centrum kan niet terzelfdertijd erkend worden als centrum voor ambulant welzijnswerk, erkend voor één of meerdere erkenningscategorieën zoals bepaald in artikel 19, § 1, 1°, en als centrum voor residentieel welzijnswerk.

AFDELING III

Erkenning van centra voor residentieel welzijnswerk

Artikel 22

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor residentieel welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoorwaarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de toegankelijkheid, de infrastructuur, de opnamecapaciteit en de algemene opdrachten.

Artikel 23

§ 1. Een centrum voor residentieel welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategorieën :

- 1° algemene residentiële opvang ;
- 2° residentiële opvang van vrouwen met kinderen ;
- 3° residentiële opvang van jong-volwassenen ;
- 4° residentiële crisisopvang.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden. Deze hebben ondermeer betrekking op de specifieke opdrachten, de opnameduur, de bezettingsgraad, het personeelsbestand en de opnamecapaciteit.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor residentieel welzijnswerk kan erkend worden.

HOOFDSTUK III

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 24

De Executieve bepaalt de voorwaarden en modaliteiten volgens dewelke de centra voor ambulant en residentieel welzijnswerk die op de datum van inwerkingstreding van dit decreet reeds door haar erkend zijn en/of gesubsidieerd worden, onder de toepassing vallen van dit decreet.

Artikel 25

De Executieve stelt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet vast.

Brussel, . . .

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSSENS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 17 mei 1991 door ~~de~~ Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van ten hooaste drie daaen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende het Algemeen Welzijns-werk", heeft op 23 mei 1991 het volgend advies gegeven :

Gelet op het korte tijdsbestek dat hem werd toegemeten, heeft de Raad van State zich in dit advies beperkt tot de volgende opmerkingen.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Luidens artikel 3, eerste lid, van het ontwerp heeft elke burger recht op welzijnszorg en zal de Vlaamse Executieve de nadere regelen vastleggen waardoor dit recht afdwingbaar wordt.

Duidelijk blijkt hieruit de bedoeling, net zoals die blijkt uit artikel 1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, om een subjectief recht op welzijnszorg in te stellen.

Opdat echter van een subjectief recht sprake kan zijn, moet het stadium van principiële verklaringen overschreden zijn en dient de door het beweerd recht aangeduide materie in voldoende mate georganiseerd te zijn. Op zijn minst dient een effectief rechtsmiddel te zijn gegeven om de eventuele schending van het recht te voorkomen of te herstellen (1).

Wat het eerste criterium betreft, namelijk de concrete omschrijving van de inhoud van het Vecht op

(1) Zie J. DABIN, *Le Droit subjectif*, 1952, p. 212, voetnoot 3, en p. 55 e.v.

welzijnszorg", bevat het ontwerp in artikel 2, 2', slechts een weinig concrete definitie van het begrip "welzijnszorg", namelijk "de bijzondere vormen van sociale dienst- en hulpverlening waarbij ondersteunend, vervangend. of remediërend wordt tussen gekomen ten aanzien van mensen wiens (sic) welzijnskansen bedreigd of verminderd worden?

Deze definitie houdt een verwijzing in naar het begrip "welzijn" in het 1° van artikel 2, dat op een uiterst vage wijze wordt omschreven als "de integrale menselijke ervaring die optreedt wanneer, binnen een sociale context, tussen de lichamelijke, psychische, relationele, maatschappelijke en existentiële componenten van het menselijk bestaan een evenwicht bestaat dat door de betrokken persoon als bevredigend wordt ervaren".

In laatste instantie moet de concrete omschrijving van de inhoud van het recht op welzijnszorg dan ook beroep doen op een louter subjectieve "ervaring".

Weliswaar bepaalt de tweede volzin van artikel 3 van het ontwerp, en dit blijkbaar ingevolge het advies van de SERV (1), dat de Vlaamse Executieve de nadere regelen vastlegt waardoor het recht op welzijnszorg afdwingbaar wordt.

Daargelaten de vaststelling - waarop hierna in verband met de andere bepalingen van het ontwerp nog zal worden teruggekomen - dat de Vlaamse Raad hierdoor de

(1) Zie hoofdstuk III, 1, van dat advies.

essentie van zijn bevoegdheden **delegeert** aan de Executieve, levert een tekstuele interpretatie van die zinsnede niet de conclusie op dat de Executieve de inhoud van het recht op welzijnszorg concreet zal omschrijven. Veeleer wordt haar de macht gegeven om de tweede voorwaarde waaraan een subjectief recht moet voldoen te realiseren, te weten, de mogelijkheid tot effectieve afdwingbaarheid instellen.

Maar ook hier is het zeer de vraag of op dat stuk het ontwerp die voorwaarde verwezenlijkt.

Het voorliggende ontwerp-decreet is immers opgevat als een - door de Executieve in te vullen - systeem van voorwaardenstelling met het oog op de erkenning van **privé-organisaties** die zich op het gebied van de welzijnszorg bewegen. Die erkenning is op haar beurt een voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op subsidies.

Met dergelijk systeem valt het instellen van een subjectief recht op welzijnszorg moeilijk te rijmen. Immers, dat recht zal noodzakelijk moeten worden ingeroepen tegen privé-organisaties. Die organisaties zullen er door de Vlaamse Gemeenschap wel toe verplicht kunnen worden hun diensten op een bepaalde wijze te structureren, op straffe van hun erkenning en hun subsidiëring te verbeuren, maar men ziet niet in hoe een particulier tegen zulke **privé-organisatie** een subjectief recht zou kunnen doen gelden. Met andere woorden, kan hij een privé-organisatie niet doen veroordelen iets voor hem te doen als de sanctie voor die organisatie er alleen kan in bestaan dat zij haar recht op subsidie verliest,.

2. Uit het instellen van een subjectief recht volgt meer bepaald ook dat, waar het privé-initiatief te kort schiet, de overheid verplicht is zelf de nodige instellingen op te richten of bestaande openbare instellingen met bepaalde opdrachten te belasten. Ook daarin voorziet het ontwerp, in tegenstelling tot de organieke wet van 8 juli 1976, niet.

Wel is het zo dat de betreffende instellingen - de O.C.M.W.'s - bestaan. Zelfs lijkt te moeten worden aangenomen dat het subjectief recht dat het voorliggende ontwerp beoogt in te stellen, besloten ligt in het subjectief recht dat ten overstaan van het O.C.M.W. kan worden ingeroepen en afgedwongen.

Immers, luidens artikel 1, eerste lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 heeft elke persoon recht op maatschappelijke dienstverlening, die tot doel heeft eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Uit de memorie van toelichting bij die wet blijkt dat aan het begrip ****maatschappelijke dienstverlening**** met opzet een algemene dimensie werd gegeven. Weliswaar wordt die maatschappelijke dienstverlening in artikel 57 en volgende

van de voormelde organieke wet nader beschreven, maar steeds zo dat de inhoud ervan uiterst ruim blijft (1).

-
- (1) Men vergelijkte met de memorie van toelichting van het ontwerp, waarin het volgende staat :

"De term Algemeen Welzijnswerk verwijst naar de algemene doelstelling van deze welzijnssector, met name het bieden van een antwoord op de maatschappelijke problemen waarmee in principe alle burgers kunnen geconfronteerd worden.

Het Algemeen Welzijnswerk onderscheidt zich daarmee van het Categorieel Welzijnswerk dat zich uitsluitend richt op de problematiek eigen aan bepaalde specifieke bevolkingsgroepen zoals bv. minder-validen, minderjarigen of migranten.

Het doelpubliek voor het Algemeen Welzijnswerk is bijgevolg in principe de gehele bevolking. Iedereen kan er beroep op doen voor een ruim gamma maatschappelijke problemen. Het Algemeen Welzijnswerk situeert zich daarom dicht bij de bevolking, op de eerste lijn, en is gemakkelijk toegankelijk.

Het staat in voor het onthaal van alle **hulpvragers**, ontleedt met hen de vraagstelling en biedt minstens een begin van oplossing aan.

Naargelang de aangemelde problematiek zal het Algemeen Welzijnswerk zelf een oplossing realiseren ofwel actief bemiddelen bij en door(ver)wijzen naar een meer gespecialiseerde voorziening.

Hoewel het Algemeen Welzijnswerk hulpverlening biedt aan alle personen die het moeilijk hebben omwille van algemene maatschappelijke en psyche-sociale factoren, richt deze sector zich ook specifiek naar een aantal risicogroepen binnen de bevolking. Voorbeelden daarvan zijn de bestaansonzeker, de personen geconfronteerd met invaliderende levensomstandigheden, de jongeren en jong-volwassenen in probleemsituaties, de personen met relationele problemen, de gevangenen, de thuislozen enz...

Zowel ten aanzien van de modale burger als ten aanzien van dergelijke bijzondere risicogroepen **beoogt** het Algemeen Welzijnswerk te waken over de meest fundamentele welzijnsbehoeften, nl. de materiële bestaansvoorwaarden, de relationele en sociale **leefomgeving** en de maatschappelijke integratie en participatie**.

Kortom, zoals de Raad van State reeds in een vorig advies deed opmerken **(1)**, ligt het onderscheid tussen de **O.C.M.W.'s** en de centra voor maatschappelijk werk hierin dat de laatstgenoemde geen openbare instellingen zijn en niet bedoeld zijn om financiële hulp te bieden **(2)**.

Bijgevolg kan ook het nut van de instelling van een subjectief recht op welzijnszorg ten stelligste worden betwijfeld.

3. Hoewel het ontwerp ertoe strekt de erkenning, subsidiëring, programmatie en samenwerking van allerlei vormen van algemeen welzijnswerk te -regelen, delegeert het in rechte of in feite iedere normerende bevoegdheid inzake het stellen van **erkennings-** en subsidiëringsvoorwaarden aan de Vlaamse Executieve. Ook de SERV heeft daarop gewezen in zijn advies **(3)**.

(1) Advies L. **15.277/8** van 30 juni 1983 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve tot regeling van de erkenning en subsidiëring van de centra voor maatschappelijk werk.

(2) **Het** is bevreemdend te moeten vaststellen dat in de memorie van toelichting geen enkele aandacht wordt besteed aan het probleem van de respectieve bevoegdheden van O.C.M.W. en privé-centra voor maatschappelijk werk. De **O.C.M.W.'s** komen er zelfs geen enkele maal ter sprake.

(3) Sub II, A.

Enkele voorbeelden :

Artikel 12 stelt een programmatie inzake centra voor algemeen welzijnswerk in het vooruitzicht, doch zonder daaromtrent enig criterium te formuleren tenzij het weinig zeggende **"met** het oog op een optimale spreiding van het **hulpverleningsaanbod"**.

Artikel 14 verduidelijkt niet wat een federatie is. Bijgevolg wordt aan de Executieve overgelaten, niet alleen om federaties te erkennen, maar impliciet ook te bepalen onder welke voorwaarden zij geacht worden een "vormende, ondersteunende en belangenbehartigende functie te vervullen ...".

Ook het begrip "autonome **vrijwilligersorganisaties**" in artikel 16 wordt niet nader gedefinieerd.

4. Het ontwerp bevat geen bepalingen die het toezicht op de centra voor maatschappelijk welzijnswerk regelen, zoals dat wel het geval is in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 28 juli 1983 tot regeling van de erkenning en subsidiëring van de centra voor maatschappelijk welzijn. Het verleent zelfs geen machtiging aan de Executieve om die aangelegenheid te regelen.

Er worden evenmin sancties bepaald op het niet-naleven van de **erkennings-** en subsidiëringsvoorwaarden.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.**Artikel 2.**

Het is nodig de in een tekst gebruikte termen nader te bepalen indien daardoor de juiste draagkracht van de tekst wordt verduidelijkt zonder de soepelheid van de erin gestelde rechtsregels te kort te doen.' Ook is het noodzakelijk een term in een tekst door een definitie te omschrijven indien deze term een andere dan een gewone of wettelijke betekenis heeft.

Men kan echter bezwaarlijk stellen dat in casu de definities sub 1° tot en met 3° de juiste draagkracht van de tekst verduidelijken. Deze definities worden dan ook beter weggelaten (1). Wat de stellers van het ontwerp voor ogen hebben met het begrip "Algemeen Welzijnswerk" kan, zoals thans het geval is, het voorwerp uitmaken van breedvoerige beschouwingen in de memorie van toelichting. Bovendien wordt dit begrip concreet ingevuld door het bepaalde in artikel 4 van het voorliggend ontwerp alwaar de opdrachten van het algemeen welzijnswerk aan bod komen.

De definitie van Executieve sub 6° is overbodig.

(1) Wat het 3° betreft blijkt het zinloze van een definitie bovendien nog uit de omstandigheid dat het te definiëren begrip "**welzijnswerk**" herhaald wordt in de definitie zelf.

Artikel 3.

Het tweede lid, luidens hetwelk het recht op welzijnszorg afdwingbaar gemaakt kan worden, is in tegenspraak met de toelichting bij artikel 3, volgens welke dat recht niet afdwingbaar te maken is. Zie overigens wat onder de algemene opmerkingen, punt 1, werd gezegd over de inhoud van het begrip "**welzijn**".

Het derde lid formuleert geen rechtsregel en is dus overbodig.

Artikel 4.

De opsomming in dit artikel heeft slechts zin indien ze bedoeld is als een opgave van erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden en niet als een nadere omschrijving van het recht op welzijn voor de burgers. Het gaat immers om privé-organisaties. Zie wat dat betreft ook hiervoren onder de algemene opmerkingen, punten 1 en 2.

Dezelfde opmerking geldt voor de artikelen 5 en 6.

Derhalve ware het beter uitdrukkelijk te zeggen dat het om erkenningsvoorwaarden gaat, zoals dat ook het geval is in artikel 3 van het reeds vermelde besluit van 28 juli 1983 van de Vlaamse Executieve.

Artikel 5.

Het formuleren van de plicht tot geheimhouding in het derde lid vormt in beginsel niet meer dan de bevestiging voor de bijzondere aangelegenheid die het voorwerp uitmaakt van het onderhavig voorontwerp van decreet, van de zwijgplicht opgelegd door artikel 458 van het Strafwetboek, voorschrift waaraan, zoals bekend, de rechtspraak een algemeen en absoluut karakter heeft toegekend (Cass., 20 februari 1905, Pas. 1905, I, 141). Het voorschrift is niettemin nuttig, omdat het elke discussie omtrent de al dan niet toepasselijkheid van het in artikel 458 van het Strafwetboek verwoorde verbod op de hier aan de orde zijnde aangelegenheden uitsluit.

Het is wel aangewezen een uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 458 van het Strafwetboek op te nemen.

Artikel 6.

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt is deze bepaling eerder een zuivere aanbeveling die bovendien, gelet op de taken zoals vermeld sub artikel 4, evident lijkt te zijn. Gezien de twijfelachtige juridische draagkracht van deze bepaling is het beter dit artikel te schrappen.

Artikel 8.

Het zou nuttig zijn te bepalen dat de **kwalificatievereisten** aangepast worden aan de aard van het welzijns-werk dat zal worden verricht.

Artikel 9.

Door haar zeer ruime formulering en de onbeperkte delegatie die zij aan de Executieve verleent om een systeem van registratie van het geboden **hulpverleningswerk** op te zetten, is het gevaar niet denkbeeldig dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen zou worden geschonden.

De Raad van State wenst hierbij te verwijzen naar het advies dat hij op 28 november 1990 (nr. L. **19.679/AV/2**) heeft verleend over een ontwerp van wet "**tot** bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van **persoonsgegevens**".

In dat advies heeft de Raad van State er onder meer op gewezen dat het nemen van maatregelen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort.

Wat de grenzen betreft waarbinnen de **gemeenschaps-** of gewestoverheden kunnen optreden, zijn de volgende passussen van het voornoemde advies van belang :

"Een decreet of een ordonnantie kan weliswaar voorschrijven dat bepaalde gegevens die verband houden met de uitoefening van de gemeenschaps- of de **gewestbevoegdheden** in manuele bestanden worden geregistreerd of automatisch worden verwerkt. Bij een decreet of een ordonnantie kan, zoals het ontworpen artikel 16, § 3, 1°, bepaalt, "de geautomatiseerde verwerking worden ingesteld". In dat geval kan de Gemeenschap of het Gewest houder zijn van een bestand voor eigen behoeften; ze kunnen ook aan anderen - natuurlijke personen of rechtspersonen - voorschrijven die bestanden samen te stellen.

Een decreet of een ordonnantie kan echter niet voorschrijven dat bepaalde delicate gegevens waarvan de verwerking in principe verboden is, toch automatisch kunnen worden verwerkt of in een manueel bestand kunnen worden geregistreerd voor doeleinden waarvoor alleen het decreet of de ordonnantie een machtiging zou kunnen verlenen.

Het komt weliswaar aan de Gemeenschap of het Gewest toe om zo'n geautomatiseerde verwerking te organiseren op het gebied van hun bevoegdheden, maar het is niet hun taak om controle uit te oefenen over de "**persoonsgegevens** met betrekking tot het ras, de etnische afstamming, het seksueel gedrag of de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het lidmaatschap van een vakbond of ziekenfonds" van de burgers, ofwel door het gebruik ervan toe te staan, ofwel door de door de wet vastgestelde verbodsbepalingen te behouden. De nationale wetgever kan in elk geval met een gewone wet geen delegatie verlenen aan de gemeenschaps- of de **gewestwetgever** om de verbodsbepalingen op te heffen die hij oplegt met de bedoeling de persoonlijke levenssfeer te beschermen?

Uit hetgeen voorafgaat dient ook te worden afgeleid dat de essentiële regels met betrekking tot het voorgenomen registratiesysteem door de Vlaamse Raad zelf moeten worden opgesteld. Die materie is immers te nauw

verbonden met bepaalde grondrechten van het **individu** dan dat zulks aan de Executieve zou kunnen worden overgelaten.

Artikel 10.

Met uitzondering van de verplichting dat **"alle** uitvoeringsbesluiten van dit decreet" voor advies moeten worden voorgelegd, wordt nergens bepaald waarover de Hoge Raad advies zal uitbrengen, noch wanneer, dit wel zeggen op vraag, op eigen initiatief, enz.

Ook zou het nuttig zijn te -bepalen of het advies over de uitvoeringsbesluiten al dan niet op straffe van nietigheid wordt voorgeschreven.

Artikel 14.

Indien het de bedoeling is ook de federaties te subsidiëren - zie de memorie van toelichting -, moet dit uitdrukkelijk in de tekst worden vermeld. Indien, zoals de gemachtigde van de Executieve heeft verklaard, zulks niet de bedoeling is, dient de memorie van toelichting op dit punt te worden verbeterd.

Artikel 15.

Het begrip **"project"** zou beter worden gedefinieerd in artikel 2.

Artikel 17.

In paragraaf 3 vervange men de woorden "personele en financiële middelen" door "subsidies" of een term die nauwkeuriger aangeeft wat erdoor bedoeld wordt, indien het iets anders is dan subsidies.

Artikel 20.

Door deze bepaling lijkt de mogelijkheid te worden geschapen, niet alleen dat door privé-organisaties op het vlak van de welzijnszorg ondernomen acties worden gesubsidieerd, maar ook dat de Executieve aan zulke organisaties opdrachten zal kunnen toekennen, waarbij het op het eerste gezicht niet uitgesloten is dat het gaat om opdrachten die tot de taak van de overheid behoren.

Binnen het tijdsbestek dat hem wordt toegemeten, kan de Raad van State enkel zijn twijfels uitspreken over de toelaatbaarheid van zulk systeem.

Volgens de gemachtigde van de Executieve zouden de betreffende opdrachten ook gesubsidieerd worden.

Artikel 24.

Zoals deze-bepaling is geformuleerd, verleent zij aan de Executieve de macht om te beslissen of de nu reeds erkende en/of gesubsidieerde centra al dan niet onder de toepassing van het decreet zullen vallen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de ene centra alleen onder de toepassing zouden vallen van een begrotingsdecreet en een uitvoeringsbesluit en de andere centra onder die van het decreet.

Waarschijnlijk is het echter de bedoeling om, ten behoeve van de reeds erkende en/of gesubsidieerde centra, een overgangsregeling in te stellen, in afwachting dat zij aan de bepalingen van het decreet en van zijn uitvoeringsbesluiten zullen kunnen voldoen. De gelijkheid onder de centra vereist nochtans dat zij, vroeg of laat, onder de toepassing van dezelfde regeling zullen vallen.

Het is derhalve nodig te bepalen wanneer aan de overgangsregeling een einde komt en de machten van de Executieve ook onder andere opzichten nauwkeuriger te omschrijven.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : J. NIMMEGEERS, kamervoorzitter,

J. DE BRABANDERE, staatsraden,
D. VERBIEST,

Mevrouw : F. LIEVENS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H.B. SEUTIN, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

J. NIMMEGEERS.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE EXECUTIEVE,

Op de voordracht van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin wordt gelast in naam van de Vlaamse Executieve bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK 1

Algemene Bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de grondwet.

AFDELING 1

Definities

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Algemeen welzijnswerk : de sociale dienst- en hulpverlening die ter beschikking staat van alle burgers wiens welzijnskansen bedreigd of verminderd worden ten gevolge van persoonlijke, relationele, gezins- of maatschappelijke factoren maar die over voldoende psyche-sociale mogelijkheden beschikken zodat geen blijvende vervangende of remediërende tussenkomst vereist is.

2° Ambulant welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat verloopt via mobiele contacten tussen hulpvrager en hulpverlener, hetzij aan huis, hetzij in een centrum.

3° Residentieel welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat gepaard gaat met een residentiële opname van beperkte duur van burgers die tijdelijk niet in staat zijn zelfstandig te wonen of die in acute woningnood verkeren.

4° Centra voor algemeen welzijnswerk : voorzieningen die algemeen welzijnswerk organiseren en daartoe door de Executieve erkend zijn.

5° Project : een bijzonder initiatief met een tijdelijk en vernieuwend karakter dat zich richt tot een specifieke doelgroep of op een bijzondere probleemsituatie met betrekking tot het algemeen welzijnswerk.

AFDELING II

Opdrachten, doelgroepen en hulpverleningsvormen

Artikel 3

Het algemeen welzijnswerk heeft tot opdracht dienst- en hulpverlenende activiteiten te organiseren die gericht zijn op het voorkomen, verminderen, signaleren en oplossen van problematische factoren die de welzijnskansen van personen, gezinnen of groepen bedreigen of verminderen, door :

1° de eerste opvang te verzorgen van personen die in een materiële, sociale of psyche-sociale noodsituatie verkeren en hulp aan te bieden aan personen die een bijzonder risico lopen in zo'n noodsituatie terecht te komen ;

2° aan deze personen de vereiste informatie, kennis en vaardigheden bij te brengen om gebruik te kunnen maken van de algemene maatschappelijke voorzieningen en om zich zo zelfstandig mogelijk te kunnen handhaven in de samenleving ;

3° personen te begeleiden die te maken hebben met problemen in verband met hun persoonlijkheidsontplooiing, maatschappelijk functioneren, relatiebekwaamheid, huwelijks- en gezinsleven, psychisch of fysiek beperkte mogelijkheden ;

4° de maatschappelijke integratie en participatie te bevorderen van personen en bevolkingsgroepen die in een sociale achterstands- of achterstellingssituatie verkeren ;

5° zo nodig personen te verwijzen naar meer gespecialiseerde instellingen of personen die bevoegd zijn specifieke noodsituaties op te vangen, bij hen te bemiddelen en met hen samen te werken.

6° sensibiliserende acties op te zetten met een preventief of probleemsigalerend karakter met betrekking tot als welzijnsbedreigend ervaren maatschappelijke factoren.

Artikel 4

Het algemeen welzijnswerk moet voor iedereen toegankelijk zijn. Daarbij mag op geen enkele wijze gediscrimineerd worden. Eenieder die in toepassing van dit decreet in contact komt met hulpvragenden dient hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging te eerbiedigen, en is tot geheimhouding verplicht, overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Artikel 5

Elke voorziening voor algemeen welzijnswerk moet bijzondere aandacht besteden aan bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnskansen.

Artikel 6

Elke dienst- of hulpverlening moet aan volgende voorwaarden voldoen :

1° door de betrokken burger gevraagd of aanvaard zijn ;

2° gepaard gaan met respect voor de persoonlijke levenssfeer van elke burger ;

3° **maximaal** beroep doen op de medeverantwoordelijkheid van de burger voor zijn welzijn ;

4° maximaal de zelfredzaamheid van de burger stimuleren en verhogen opdat hij zo autonoom mogelijk aan de samenleving zou kunnen participeren ;

5° vertrekken van een integrale benadering van de problematiek van de burger en daartoe gebruik maken van de meest geschikte sociale en psyche-sociale hulpverleningsvormen ;

6° gebruik maken van de minst ingrijpende dienst- of hulpverleningsvormen die mogelijk zijn om ten aanzien van de gestelde problematiek het gewenste effect te bekomen.

Artikel 7

De centra voor algemeen welzijnswerk laten hun opdrachten uitvoeren door beroepskrachten, bij voorkeur in samenwerking met vrijwilligers. De Executieve bepaalt de kwalificatievereisten waaraan de beroepskrachten en de vrijwilligers moeten voldoen. Deze kwalificatievereisten dienen aangepast te zijn aan de aard van het welzijnswerk dat verricht wordt.

Artikel 8

Met het oog op de kwaliteitsbewaking en het verwerven van beleidsrelevante informatie dienen de centra voor algemeen welzijnswerk mee te werken aan een naamloze registratie van het geboden hulpverleningsproces. Volgende items dienen daarbij geregistreerd te worden : de niet-identificeerbare persoonsgegevens, de gestelde hulpvragen, de geboden hulpverlening en het effect van de hulpverlening. De Executieve bepaalt daaromtrent de nadere regels, met inachtneming van de wettelijke bepalingen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Artikel 9

Er wordt een Vlaamse Hoge Raad voor Algemeen Welzijnswerk opgericht, waarvan de wijze van samenstelling en de werking door de Executieve worden bepaald.

Alle uitvoeringsbesluiten van dit decreet worden voor advies aan deze Hoge Raad voorgelegd. Deze Hoge Raad kan, zowel op eigen initiatief als op vraag van de Executieve, advies uitbrengen omtrent alle aangelegenheden die het algemeen welzijnswerk rechtstreeks aanbelangen.

HOOFDSTUK II

Erkenning, subsidiëring, programmatie en samenwerking

AFDELING 1

Erkenningen, subsidiëring, programmatie en samenwerking

Artikel 10

§ 1. De Executieve kan centra voor algemeen welzijnswerk erkennen mits deze voldoen aan de algemene voorwaarden bepaald in de artikelen 3 tot en met 8 van dit decreet.

§ 2. De Executieve erkent de centra voor algemeen welzijnswerk als centrum voor ambulant welzijnswerk en/of als centrum voor residentieel welzijnswerk overeenkomstig het bepaalde in de afdelingen II en III van dit hoofdstuk.

§ 3. De Executieve bepaalt de nadere regelen met betrekking tot het toezicht op de centra voor algemeen welzijnswerk en met betrekking tot de sancties bij niet-naleving van de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden door deze centra.

Artikel 11

De Executieve stelt, met het oog op een optimale spreiding van het hulpverleningsaanbod, een programmatie inzake centra voor algemeen welzijnswerk vast.

Artikel 12

De Executieve stelt de nadere regels vast met betrekking tot de verplichte samenwerking en het overleg tussen de centra voor algemeen welzijnswerk. Deze samenwerking heeft ondermeer tot doel de taakverdeling, de bereikbaarheid en de efficiëntie inzake hulpverlening te optimaliseren.

Artikel 13

De Executieve kan, binnen de perken van de begrotingskredieten en onder de door haar bepaalde voorwaarden, regionale initiatieven inzake overleg en samenwerking tussen centra voor algemeen welzijnswerk en andere openbare en private welzijns- of maatschappelijke voorzieningen subsidiëren.

Artikel 14

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt, federaties erkennen die een vormende, ondersteunende en belangenbehartigende functie vervullen ten aanzien van de centra voor algemeen welzijnswerk die bij hen aangesloten zijn.

Artikel 15

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, projecten subsidiëren die door een in artikel 13 bedoeld samenwerkingsinitiatief worden georganiseerd.

Artikel 16

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, autonome vrijwilligersorganisaties subsidiëren voor de kosten die verbonden zijn met het recruterende, het opleiden en het bijscholen van vrijwilligers zodat ze voldoen aan de kwalificatievereisten om, in samenwerking met centra voor algemeen welzijnswerk, mee te werken aan de uitvoering van de opdrachten zoals bepaald in artikel 3.

Artikel 17

§ 1. De Executieve bepaalt de modaliteiten inzake de financiële bijdrage van de hulpvragers in de kosten van de hulpverlening.

§ 2. De Executieve bepaalt de subsidiëeringsvoorwaarden en modaliteiten voor de centra voor algemeen welzijnswerk.

De subsidies zullen betrekking hebben op de personeelskosten, de werkingskosten en de kosten voor aansluiting bij een federatie zoals bedoeld in artikel 14.

§ 3. De Executieve kan de subsidies of het subsidieerbaar personeelskader met betrekking tot de centra voor algemeen welzijnswerk aanpassen in functie van het bereiken van bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnsmogelijkheden.

AFDELING II

Erkenning van centra voor ambulant welzijnswerk

Artikel 18

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor ambulant welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoorwaarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de bereikbaarheid, de infrastructuur en de algemene opdrachten.

Artikel 19

§ 1. Een centrum voor ambulant welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategorieën :

1° a) algemeen ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op maatschappelijke problemen inzake bestaanszekerheid ;

b) ambulant welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen die verband houden met gezondheidsproblemen ;

c) gezins- en relationeel ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op gezins-, relationele en seksuele problemen ;

d) telefonisch ambulant welzijnswerk : gericht op algemene en dringende maatschappelijke problemen via een permanente telefonische bereikbaarheid ;

e) ambulant welzijnswerk voor minderjarigen en jongvolwassenen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van minderjarigen en jongvolwassenen ;

f) justitieel ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van personen die van hun vrijheid beroofd zijn, beroofd werden of dreigen beroofd te worden.

2° a) begeleid wonen voor jong-volwassenen : gericht op de tijdelijke intensieve thuisbegeleiding van jong-volwassenen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te leren wonen en leven ;

b) begeleid wonen voor thuislozen : gericht op de intensieve thuisbegeleiding van personen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te kunnen blijven wonen.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden en de specifieke opdrachten.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor ambulant welzijnswerk kan erkend worden.

Artikel 20

De Executieve kan, onder de voorwaarden en modaliteiten die zij bepaalt, aan bepaalde centra voor ambulant welzijnswerk bijkomende opdrachten in het kader van het algemeen welzijnswerk toekennen in functie van bepaalde doelgroepen of problematieken.

Artikel 21

Eenzelfde centrum kan niet terzelfdertijd erkend worden als centrum voor ambulant welzijnswerk, erkend voor één of meerdere erkenningscategorieën zoals bepaald in artikel 19 § 1, 1°, en als centrum voor residentieel welzijnswerk.

AFDELING III

Erkenning van centra voor residentieel welzijnswerk

Artikel 22

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor residentieel welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoorwaarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de toegankelijkheid, de infrastructuur, de opnamecapaciteit en de algemene opdrachten.

Artikel 23

§ 1. Een centrum voor residentieel welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategorieën :

- 1° algemene residentiële opvang ;
- 2° residentiële opvang van vrouwen met kinderen ;
- 3° residentiële opvang van jong-volwassenen ;
- 4° residentiële crisisopvang.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden. Deze hebben ondermeer betrekking op de specifieke opdrachten, de opnameduur, de bezettingsgraad, het personeelsbestand en de opnamecapaciteit.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor residentieel welzijnswerk kan erkend worden.

HOOFDSTUK III

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 24

De Executieve bepaalt de voorwaarden en modaliteiten volgens dewelke alsook de termijn waarbinnen de centra voor ambulant en residentieel welzijnswerk die op de datum van inwerkingtreding van dit decreet reeds door haar erkend zijn en/of gesubsidieerd worden, onder de toepassing dienen te vallen van dit decreet.

Artikel 25

De Executieve stelt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet vast.

Brussel, 5 juni 1991. .

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin,

J. LENSENS
